# יתרו תשפ"ג

# אשי ישראל

השיעור השבועי מפי מורינו
הרה"צ רבי יצחק לעזער שליט"א
בעל מחבר - תוך הנחל ושיחות מוהרא"ש

גיליון שמ"ז

ניתן להאזין לשיעור בכל יום רביעי בשעה 22:10 בטלפון:077-2612984 שלוחה 9

חַסְדֵי ה' יִתְבָּרַךְ, אֲנַחְנוּ אוֹחֲזִים בְּפָרָשַׁת **יִתְרוֹ**, וְהַשַּׁבָּת שֶׁתִּהְיֶה בְּעֶזְרַת ה' הִיא מֵעֵין **חַג הַשָּׁבוּעוֹת** – קַבָּלַת הַתּוֹרָה. אֲנַחְנוּ זוֹכִים עַכְשָׁו, לִקְרַאת חֻצְיוֹ הַשֵּׁנִי שֶׁל הַחֹרֶף, לְחַמֵּם אֶת עַצְמֵנוּ עִם קַבָּלַת הַתּוֹרָה, שֶׁעָלָיו אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים גַּבֵּי הַכָּתוּב בְּפָרָשַׁת הַשָּׁבוּעַ (שְׁמוֹת יט, ב) "**וַיִּחַן** שָׁם יִשְׂרָאֵל נֶגֶד הָהָר" – **'כְּאִישׁ אֶחָד בְּלֵב אֶחָד'** (רַשִׁ"י שָׁם), זֶה תָּלוּי בְּאַחְדוּת וְהִתְקַשְּׁרוּת נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל בְּיַחַד, שֶׁמִּתְקַשְּׁרִים עִם מַטָּרָה וְיַעַד אֶחָיד: **לְהִתְקָרֵב אֶל הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא וּלְקַבֵּל אֶת הַתּוֹרָה וְלַעֲשׂוֹת רָצוֹן הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא!**

מַהִי הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה? זָכִינוּ שֶׁהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא גִּלָּה אֶת רְצוֹנוֹ יִתְבָּרַךְ! הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא בָּרָא אֶת כָּל הָעוֹלָם כֻּלּוֹ, בָּרָא שִׁבְעִים אֻמּוֹת יַחַד עִם, לְהַבְדִּיל, נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, אֲבָל הִשְׁרָה שְׁכִינָתוֹ יִתְבָּרַךְ רַק עַל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וְאִיתָא בַּסְּפָרִים הַקְּדוֹשִׁים שֶׁלָּכֵן פּוֹתְחִין עֲשֶׂרֶת הַדִּבְּרוֹת בַּמִּלִּים (שְׁמוֹת כ, ב) **"אָנֹכִי ה' אֱלֹקֶיךָ אֲשֶׁר הוֹצֵאתִיךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם מִבֵּית עֲבָדִים"**, וְלִכְאוֹרָה יֵשׁ לְהָבִין, מַדּוּעַ לֹא הִזְכִּיר הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא אֶת בְּרִיאַת הָעוֹלָם – שֶׁזֶּה הָיָה הַמּוֹפֵת הַכִּי גָּדוֹל, שֶׁהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא בָּרָא אֶת הַכֹּל יֵשׁ מֵאַיִן... וּמַדּוּעַ הִזְכִּיר אֶת יְצִיאַת מִצְרַיִם? תְּשׁוּבָה לָכָךְ, כִּי בְּרִיאַת הָעוֹלָם הָיְתָה לְכֻלָּם, אֲבָל יְצִיאַת מִצְרַיִם הָיְתָה לְעַם יִשְׂרָאֵל בִּלְבַד, שֶׁהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא בָּחַר בָּנוּ, וְלָקַח לוֹ עַם מִתּוֹךְ עַם, וְהוֹצִיא אֶת נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל עַל מְנָת לַהֲבִיאָם לְהַר סִינַי וּלְקַבֵּל אֶת הַתּוֹרָה.

שֶׁאֶת זֶה אָנוּ קוֹרִין בְּפָרָשַׁת הַשָּׁבוּעַ, שֶׁהִיא שָׁבוּעַ אֶחָד לִפְנֵי הַשָּׁבוּעַ הָאַחֲרוֹן שֶׁל יְמֵי **הַשּׁוֹבְבִי"ם** הַקְּדוֹשִׁים, עַד עַכְשָׁו הָיָה **שׁוּבֵ"ב**, וְעַכְשָׁו נִתְוַסֵּף הַי' שֶׁל יִתְרוֹ וְנַעֲשֶׂה 'נַפְשִׁי **יְשׁוּבֵ"ב** יַנְחֵנִי בְּמַעְגְּלֵי צֶדֶק לְמַעַן שְׁמוֹ' (תְּהִלִּים כג, ג), וְזוֹכִים לְקַבֵּל אֶת הַתּוֹרָה בְּפָרָשָׁה זוֹ, וְכָךְ זוֹכִין לָדַעַת אֶת רְצוֹן הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא!

**כַּמָּה צָרִיךְ אָדָם לְהוֹדוֹת לְהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא שֶׁבָּרוּךְ ה' קִבַּלְנוּ אֶת הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה עַל יְדֵי מֹשֶׁה רַבֵּנוּ עָלָיו הַשָּׁלוֹם, שֶׁהוּא מָסַר לָנוּ אֶת הַתּוֹרָה, וְהִיא נִמְסֶרֶת מִדּוֹר לְדוֹר עַל יְדֵי מוּבְחָרֵי הַצַּדִּיקִים – מִמֹּשֶׁה בְּסִינַי!**

מַהִי הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה? מָהֵן מִצְוֹות הַתּוֹרָה? אֵיךְ זוֹכִים לְקַיֵּם אֶת הַתּוֹרָה? יֵשׁ שִׂיחָה מִמּוֹהַרְנַ"תְ זַ"ל, שֶׁאָמַר: **"אֶת הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה קִבַּלְנוּ עַל יְדֵי מֹשֶׁה רַבֵּנוּ, אַךְ קִיּוּם הַתּוֹרָה קִבַּלְנוּ עַל יְדֵי רַבֵּנוּ"**, כִּי זָכִינוּ שֶׁגִּלָּה לָנוּ רַבֵּנוּ אֵיךְ לְקַיֵּם אֶת הַתּוֹרָה, אֵיךְ שֶׁאָדָם יִזְכֶּה לְקַבֵּל שִׂמְחָה וְחִיּוּת עַל יְדֵי הַתּוֹרָה, רַבֵּנוּ הוּא זֶה שֶׁפּוֹתֵחַ לָנוּ אֶת שַׁעֲרֵי הַגַּן עֵדֶן בְּזֶה הָעוֹלָם שֶׁאָדָם יִשְׂמַח עִם הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה, יַרְגִּישׁ **"כִּי הֵם חַיֵּינוּ וְאֹרֶךְ יָמֵינוּ"** – זוֹ שִׂמְחַת הַחַיִּים שֶׁלָּנוּ!

רַבֵּנוּ הִדְגִּישׁ כָּל כָּךְ אֶת עֲבוֹדַת הַשִּׂמְחָה, כִּי זֶה הַסִּימָן לְאָדָם אִם לִבּוֹ שָׁלֵם עִם הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא, וּכְדִבְרֵי רַבֵּנוּ (סֵפֶר הַמִּדּוֹת, שִׂמְחָה, א): **כְּשֶׁאָדָם עוֹשֶׂה מִצְוָה בְּשִׂמְחָה, זֶה סִימָן שֶׁלִּבּוֹ שָׁלֵם לָאֲלָקָיו**; וּבִפְרָט בְּקִיּוּם הַמִּצְוֹות וּבִלְמוּד הַתּוֹרָה – אִם יֵשׁ לוֹ שִׂמְחָה, זֶה סִימָן שֶׁלִּבּוֹ שָׁלֵם לָאֲלָקָיו! יָכוֹל לִהְיוֹת שֶׁיֵּשׁ לָאָדָם יִרְאָה וּפַחַד וְכוּ' וְהוּא גַּם מְקַיֵּם אֶת הַתּוֹרָה, וְזֶה גַּם כֵּן מַדְרֵגָה שֶׁל יִרְאָה – שֶׁאָדָם יְפַחֵד מֵעָנֶשׁ, שֶׁלֹּא יַכְעִיס חַס וְשָׁלוֹם אֶת הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא, אֲבָל אֵינוֹ דּוֹמֶה לְשִׂמְחָה שֶׁאָדָם זוֹכֶה עַל יְדֵי קִיּוּם הַתּוֹרָה וְהַמִּצְוֹות, כִּי זֶה סִימָן עַל שְׁלֵמוּת הָאָדָם!

וְכַמָּה אָדָם צָרִיךְ לְבַקֵּשׁ אֶת הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא שֶׁיְּזַכֶּה לְשִׂמְחַת הַתּוֹרָה וְהַמִּצְוֹות, שֶׁכָּל חִיּוּתוֹ תִּהְיֶה בָּזֶה שֶׁזּוֹכֶה לִלְמֹד תּוֹרָה וּלְקַיֵּם אֶת מִצְוֹות הַתּוֹרָה, אִם אָדָם זוֹכֶה לִפְעָל זֹאת בִּתְפִלָּתוֹ – אַשְׁרֵי לוֹ וְאַשְׁרֵי חֶלְקוֹ!

וְהִנֵּה, אָנוּ מוֹצְאִים דָּבָר מְעַנְיֵן מְאֹד: בַּחֵלֶק הַשֵּׁנִי שֶׁל הַפָּרָשָׁה מוּבָא הַמַּעֲמָד הַנּוֹרָא שֶׁל קַבָּלַת הַתּוֹרָה, אֵיךְ שֶׁכָּל הָעוֹלָם כֻּלּוֹ רָעֲדוּ וְרָעֲשׁוּ, הָיְתָה מַמָּשׁ רְעִידָה שֶׁל כָּל הָעוֹלָם כֻּלּוֹ לִפְנֵי קַבָּלַת הַתּוֹרָה, וְכָל הַבְּרִיאָה כֻּלָּהּ שָׁקְטָה אָז (תַּנְחוּמָא, שְׁמִינִי, ו), כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (תְּהִלִּים עו, ט) **"אֶרֶץ יָרְאָה וְשָׁקָטָה"**, הָיָה בִּטּוּל מֻחְלָט שֶׁל כָּל הָעוֹלָם כֻּלּוֹ. כָּל זֶה הוּא בַּחֵלֶק הַשֵּׁנִי שֶׁל הַפָּרָשָׁה, שֶׁאֶת זֶה נִקְרָא[1] בְּעָזְרַת ה' מָחָר – יוֹם חֲמִישִׁי, וְכֵן בְּיוֹם שִׁשִּׁי, אֶת כָּל מַעֲמַד קַבָּלַת הַתּוֹרָה.

אַךְ הִנֵּה, בְּחֶלְקָהּ הָרִאשׁוֹן שֶׁל הַפָּרָשָׁה מוּבָא הָעִנְיָן שֶׁל יִתְרוֹ, שֶׁעַל שֵׁם זֶה נִקְרֵאת הַפָּרָשָׁה – **פָּרָשַׁת יִתְרוֹ**, שֶׁזֶּה עִנְיָן שֶׁל הִתְקָרְבוּת גֵּר צֶדֶק אֶל הַקָּדוֹשׁ

1. היינו בקריאת שנים מקרא ואחד תרגום.

בָּרוּךְ הוּא, וְכִדְאִיתָא בַּמִּדְרָשׁ (שְׁמוֹת רַבָּה כז, ה), שֶׁפּוֹתֵחַ אֶחָד מֵהַמַּאֲמָרִים עַל יִתְרוֹ עִם הַפָּסוּק (אִיּוֹב לא, לב) **"בַּחוּץ לֹא יָלִין גֵּר דְּלָתַי לָאֹרַח אֶפְתָּח"**.

נִמְצָא אִם כֵּן, שֶׁשְּׁנֵי עִנְיָנִים אֵלּוּ נִרְאִים מְחֻבָּרִים אֶחָד לְמִשְׁנֵהוּ, כִּי אִם לֹא כֵּן, וְכִי פָּרָשָׁה שֶׁל קַבָּלַת הַתּוֹרָה צְרִיכָה לְהִקָּרֵא **פָּרָשַׁת יִתְרוֹ**? לְכְאוֹרָה קַבָּלַת הַתּוֹרָה צְרִיכָה לִהְיוֹת בְּתוֹךְ פָּרָשָׁה הַ'מְצַלְצֶלֶת' עִנְיָנָהּ הֶחָשׁוּב (כְּגוֹן: פָּרָשַׁת "בְּהַר סִינַי" שֶׁיֶּשְׁנָהּ בְּחֻמָּשׁ וַיִּקְרָא), וְלֹא בְּפָרָשַׁת יִתְרוֹ, שֶׁעָלָיו אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים: **"עַתָּה יָדַעְתִּי כִּי גָדוֹל ה' מִכָּל הָאֱלֹהִים"** (שְׁמוֹת יח, יא) – **'מְלַמֵּד שֶׁהָיָה מַכִּיר בְּכָל עֲבוֹדָה זָרָה שֶׁבָּעוֹלָם, שֶׁלֹּא הֵנִיחַ עֲבוֹדָה זָרָה שֶׁלֹּא עָבָדָהּ'** (רַשִׁ"י שָׁם בְּשֵׁם תַּנְחוּמָא), וְאָז הוּא בָּא וְהִכִּיר אֶת הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא וְהִתְקָרֵב; נִמְצָא אִם כֵּן, שֶׁאִם קַבָּלַת הַתּוֹרָה נִמְצֵאת דָּוְקָא בְּפָרָשַׁת **יִתְרוֹ**, הָעִנְיָן טָעוּן הֶסְבֵּר, מַהִי הַהַקְדָּמָה שֶׁל מַעֲשֶׂה יִתְרוֹ לְקַבָּלַת הַתּוֹרָה? מַדּוּעַ הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא שָׂם אֶת קַבָּלַת הַתּוֹרָה בְּתוֹךְ פָּרָשָׁה כָּזֹאת שֶׁיֵּשׁ בְּתַחְלָתָהּ הַקְדָּמַת עִנְיַן הִתְקָרְבוּת יִתְרוֹ? וְעוֹד, אֵיךְ יִתְרוֹ בְּעַצְמוֹ הִגִּיעַ לְהִתְעוֹרֵר לְהִתְקָרֵב אֶל הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה? וְזֶה יִהְיֶה לָנוּ, כַּמּוּבָן, לְמוּד חַי וְדֶגְמָא אֵיךְ אֲנַחְנוּ צְרִיכִים לְהִתְנַהֵג.

פָּרָשָׁתֵנוּ פּוֹתַחַת: "**וַיִּשְׁמַע יִתְרוֹ כֹּהֵן מִדְיָן חֹתֵן מֹשֶׁה אֵת כָּל אֲשֶׁר עָשָׂה אֱלֹקִים לְמֹשֶׁה וּלְיִשְׂרָאֵל עַמּוֹ**", שׁוֹאֵל רַשִׁ"י אֶת הַשְּׁאֵלָה הַיְדוּעָה: "**מָה שְּׁמוּעָה שָׁמַע וּבָא?**" – מֶה שָׁמַע יִתְרוֹ שֶׁעַל יְדֵי זֶה הוּא בָּא וְהִתְקָרֵב, הוּא הֶחְלִיט שֶׁזֶּה הַמָּקוֹם שֶׁלּוֹ?

תְּחִלָּה נַקְדִּים, שֶׁהַפֵּרוּשׁ שֶׁל "וַיִּשְׁמַע יִתְרוֹ" אֵין הַכַּוָּנָה שְׁמִיעַת הָאֹזֶן גְּרִידָא [כְּשֶׁאָדָם שֶׁקּוֹרֵא בַּחֲדָשׁוֹת אוֹ שׁוֹמֵעַ בָּרַדְיוֹ...], אֶלָּא הוּא **שָׁמַע** שְׁמִיעָה טוֹבָה בְּתוֹךְ **הַלֵּב** שֶׁלּוֹ, בְּחִינַת (מְלָכִים א' ג, ט) "וְנָתַתָּ לְעַבְדְּךָ **לֵב שֹׁמֵעַ**", כִּי שְׁמִיעַת הָאֹזֶן עֲדַיִן לֹא נִקְרֵאת "שְׁמִיעָה מְלֵאָה", אֶלָּא "שְׁמִיעַת הַלֵּב" הִיא נִקְרֵאת שְׁמִיעָה, שֶׁזֶּה עִנְיָן שֶׁל בִּינָה.

וְעַל פִּי זֶה מְחֻדֶּדֶת הַשְּׁאֵלָה "**מָה שְּׁמוּעָה שָׁמַע וּבָא?**" כֻּלָּם שָׁמְעוּ אֶת שִׁמְעָם שֶׁל עַם יִשְׂרָאֵל, הָיְתָה יְצִיאַת מִצְרַיִם, קְרִיעַת יַם סוּף, זֶה הָיָה מְפֻרְסָם בְּכָל הָעוֹלָם כֻּלּוֹ, אֲבָל לְיִתְרוֹ הָיְתָה שְׁמִיעָה אַחֶרֶת... אִם כֵּן, מַה גָּרַם לְיִתְרוֹ לָבוֹא וּלְהִשְׁתַּתֵּף וְלִזְכּוֹת לְהִצְטָרֵף לְעַם יִשְׂרָאֵל? וְלֹא רַק שֶׁהוּא זָכָה לִהְיוֹת גֵּר צֶדֶק, אֶלָּא אַף הוּא זָכָה לִנְכָדִים וְצֶאֱצָאִים שֶׁיָּשְׁבוּ בִּלְשְׁכַּת הַגָּזִית, וּכְמוֹ שֶׁדּוֹרְשִׁים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים עַל הַפָּסוּק (שׁוֹפְטִים א, טז) "**וּבְנֵי קֵינִי חֹתֵן מֹשֶׁה**" (עַיֵּן מִדְרַשׁ תַּנְחוּמָא, יִתְרוֹ, סִימָן ד),

שֶׁזָּכוּ לִהְיוֹת מֵהַגְּדוֹלִים שֶׁבְּיִשְׂרָאֵל. אִם כֵּן "מָה שְׁמוּעָה שָׁמַע וּבָא?".

עוֹנֶה רַשִׁ"י: "קְרִיעַת יַם סוּף וּמִלְחֶמֶת עֲמָלֵק" – שְׁנֵי דְּבָרִים אֵלּוּ הֵבִיאוּ אוֹתוֹ לְהִתְקָרְבוּתוֹ.

וְגַם בָּזֶה צְרִיכִים לְהָבִין, הֲרֵי כָּתוּב מִפֹּרָשׁ בַּפָּסוּק: "**וַיִּשְׁמַע יִתְרוֹ כֹּהֵן מִדְיָן חֹתֵן מֹשֶׁה אֵת כָּל אֲשֶׁר עָשָׂה אֱלֹקִים לְמֹשֶׁה וּלְיִשְׂרָאֵל עַמּוֹ כִּי הוֹצִיא ה' אֶת יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרָיִם**", הֲרֵי כְּתִיב בְּפֵרוּשׁ שֶׁהוּא שָׁמַע אֶת יְצִיאַת מִצְרַיִם, וְרַשִׁ"י מוֹסִיף עוֹד שְׁנֵי דְּבָרִים – קְרִיעַת יַם סוּף וּמִלְחֶמֶת עֲמָלֵק, שֶׁזֶּה הַהֶמְשֵׁךְ פָּרָשַׁת הַשָּׁבוּעַ לְפָרָשַׁת שָׁבוּעַ שֶׁעָבַר, שֶׁבְּתוֹכָהּ הָיָה קְרִיעַת יַם סוּף, וְאַחַר כָּךְ מִלְחֶמֶת עֲמָלֵק; וְזֶה מַה שֶּׁקֵּרֵב אֶת יִתְרוֹ.

מֻנָּח בָּזֶה לְמוּד חָזָק מְאֹד לְכָל אֶחָד וְאֶחָד מֵאִתָּנוּ:

בְּחַיָּיו, הָאָדָם עוֹבֵר כָּל מִינֵי תְּקוּפוֹת שׁוֹנוֹת, סוֹבֵל מֵבֶל לֹא פָּשׁוּט, וּבִפְרָט לִפְנֵי שֶׁהוּא זָכָה לְהִתְקָרֵב וְלָדַעַת מְצַדִּיק; לִפְנֵי שֶׁמֹּשֶׁה רַבֵּנוּ בָּא לְעַם יִשְׂרָאֵל בְּמִצְרַיִם, הֵם עָבְדוּ עֲבוֹדַת פֶּרֶךְ וְהָיוּ עֲבָדִים מֻשְׁפָּלִים, וְסָבְלוּ מֵבֶל רַב, כִּדְכְתִיב (שְׁמוֹת א, יד) "**וַיְמָרְרוּ אֶת חַיֵּיהֶם בַּעֲבֹדָה קָשָׁה בְּחֹמֶר וּבִלְבֵנִים וּבְכָל עֲבֹדָה בַּשָּׂדֶה**", וְהִנֵּה הִגִּיעַ צַדִּיק, וְאוֹמֵר לָהֶם: **אֲהוּבַי, אַתֶּם יוֹצְאִים מִכָּאן! הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא מַבְטִיחַ שֶׁאַתֶּם יוֹצְאִים מִכָּאן בִּזְכוּת הָאָבוֹת הַקְּדוֹשִׁים אַבְרָהָם יִצְחָק וְיַעֲקֹב, וְיִהְיֶה סוֹף לַגָּלוּת הַמָּרָה הַזֹּאת!** וְהוּא מַתְחִיל לְחַזֵּק אֶת נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל... בְּשֶׁאָדָם שׁוֹמֵעַ דָּבָר, הוּא מִיָּד מַתְמִיהַּ: "בֶּאֱמֶת יִהְיֶה סוֹף לַצָּרוֹת הָאֵלּוּ וְלַמְּרִירוּת הַזֹּאת?!"... וְהַצַּדִּיק בָּא וּמְחַזֵּק וּמְנַלֶּה: **כֵּן!**

וְרַבֵּנוּ מְלַמֵּד אוֹתָנוּ לְמוּד נוֹסַף בָּעִנְיָן שֶׁל 'מְרִירוּת', שֶׁזֶּה מַה שֶּׁגָּרַם לָהֶם שֶׁלֹּא לְקַבֵּל דִּבְרֵי מֹשֶׁה רַבֵּנוּ מִיָּד כְּשֶׁנֶּאֱמְרוּ, וּכְמוֹ שֶׁכָּתוּב (שְׁמוֹת ו, ט) "**וְלֹא שָׁמְעוּ אֶל מֹשֶׁה מִקֹּצֶר רוּחַ וּמֵעֲבֹדָה קָשָׁה**", אוֹמֵר רַבֵּנוּ (לִקּוּטֵי מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב, סִימָן פו): שֶׁהָיָה לְעַם יִשְׂרָאֵל בְּמִצְרַיִם גַּם סֵבֶל קָדוֹשׁ, דְּהַיְנוּ שֶׁהֵם רָצוּ בֶּאֱמֶת לִהְיוֹת אֲנָשִׁים כְּשֵׁרִים, הָיָה בְּיָדָם מְגִלּוֹת מֵהָאָבוֹת הַקְּדוֹשִׁים שֶׁהָיוּ מִשְׁתַּעְשְׁעִים בָּהֶם, וְיָדְעוּ שֶׁיֵּשׁ עֲבוֹדַת ה', יֵשׁ דֶּרֶךְ בֶּאֱמֶת לְהִתְחַזֵּק, אֲבָל בִּכְפִי הַבָּנַת שִׂכְלָם חָשְׁבוּ לְעַצְמָם: **כְּדֵי לָצֵאת מִמָּקוֹם כָּזֶה אֲנַחְנוּ נִצְטָרֵךְ 'עֲבוֹדוֹת קָשׁוֹת'...** סִגּוּפִים, צוֹמוֹת, דְּבָרִים שֶׁמְּפָרְכִים וְשׁוֹבְרִים אֶת גּוּפוֹ שֶׁל הָאָדָם, וְלָמָּה? **חֲרֵי אֲנִי מַכִּיר אֶת עַצְמִי, יוֹדֵעַ אֲנִי מָה עָשִׂיתִי וּמֵהֵיכָן בָּאתִי, מַה יְזַכֵּךְ אוֹתִי? מַה יִתֵּן לִי אֶת**

**הֵיכֹלֶת לָצֵאת מִכָּל מַה שֶׁהָיִיתִי בּוֹ עַד עַכְשָׁו? עֲבוֹדוֹת קָשׁוֹת...**

**בָּא מֹשֶׁה רַבֵּנוּ וְאוֹמֵר לָהֶם: אַל תַּחְשְׁבוּ אֲחוֹרָה! יוֹצְאִים מִכָּאן! וְעוֹד תִּהְיֶה לָנוּ שִׂמְחָה גְּדוֹלָה מְאֹד, חֵרוּת אֲמִתִּית, אַתֶּם תֵּשְׁבוּ אֵצֶל הַסֵּדֶר בְּלֵיל פֶּסַח כְּמוֹ מְלָכִים – עִם כָּל הַמִּשְׁפָּחָה, תַּרְגִּישׁוּ מַמָּשׁ אֵיךְ שֶׁאַתֶּם מֵסִיבִּים כִּמְלָכִים עִם חֵרוּת אֲמִתִּית, תִּשְׁתּוּ אַרְבַּע כּוֹסוֹת שֶׁל גְּאֻלָּה, תֹּאכְלוּ מַצּוֹת זֵכֶר לַחֵרוּת שֶׁלָּכֶם...**

**וְהֻמָּה תָּמְהוּ עַד מְאֹד: מֹשֶׁה רַבֵּנוּ בָּא וְאוֹמֵר שֶׁיִּהְיֶה לָנוּ כָּזֹאת שִׂמְחָה וְחֵרוּת? זֶה מַה שֶּׁיּוֹצִיא אוֹתָנוּ מִן הַמָּקוֹם שֶׁבּוֹ חָיִינוּ?**

הָיָה קָשֶׁה לָהֶם לְהַאֲמִין לְדָבָר כָּזֶה... הֵם הָיוּ רְגִילִים בְּחַיֵּיהֶם שֶׁצְּרִיכִים לַעֲבֹד, כִּי בֶּאֱמֶת אָדָם צָרִיךְ לַעֲבֹד עַל עַצְמוֹ, זֶה לֹא בָּא בְּקַלּוּת, וּבִפְרָט אָדָם שֶׁבָּא מִמָּקוֹם רָחוֹק וְהוּא יוֹדֵעַ שֶׁעָלָיו לְתַקֵּן, אֲזַי עַכְשָׁו הוּא עוֹבֵד עַל זֶה, וּמְקַיֵּם "מִדָּה כְּנֶגֶד מִדָּה" – הוּא פִּגֵּק אֶת עַצְמוֹ וְעִנֵּג אֶת עַצְמוֹ לֹא לְשֵׁם שָׁמַיִם, הַדֶּרֶךְ עַכְשָׁו הִיא לַהֲפֹךְ, וְלַעֲשׂוֹת אֶת הַכֹּל כְּנֶגֶד... אֲבָל תְּמִיהָתָם הָיְתָה: **יֵשׁ עִנְיָן כָּזֶה שֶׁאֲנִי יָכוֹל גַּם לְהִתְעַנֵּג בְּכָל הַתַּעֲנוּגִים וְיַחַד עִם זֶה לַעֲבוֹד אֶת הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא?** זֶה דָּבָר שֶׁלֹּא קַל לְבֶן אָדָם לְקַבֵּל, וּבִפְרָט כְּשֶׁהוּא עֲדַיִן לֹא מְקֹרָב לְצַדִּיק...

וּמֹשֶׁה רַבֵּנוּ בָּא אֲלֵיהֶם וְאוֹמֵר לָהֶם שֶׁכֵּן הוּא, שֶׁזֶּהוּ "**וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה 'כֵּן' אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל" – כֵּן! יְכוֹלִים! יֵשׁ דֶּרֶךְ! יֵשׁ אֶפְשָׁרוּת!**

כִּי אִיתָא בַּזֹּהַר הַקָּדוֹשׁ עַל הַפָּסוּק "**וַיְמָרְרוּ אֶת חַיֵּיהֶם בַּעֲבֹדָה קָשָׁה בְּחֹמֶר וּבִלְבֵנִים**" וְגוֹ', שֶׁגַּם בִּלְמוּד הַתּוֹרָה הָיָה לָהֶם מְרִירוּת, שֶׁלֹּא הָיוּ מְבִינִים הַלִּמּוּד, וְהָיָה צַר לָהֶם עַל כָּךְ, וּפַרְעֹה לֹא נוֹתֵן לָהֶם **תֶּבֶן** – הוּא לָקַח אֶת **תְּבוּנַת** הַתּוֹרָה, לֹא מְבִינִים כְּלוּם, "מַה יִּהְיֶה אִתָּנוּ?!"... וּבָא מֹשֶׁה רַבֵּנוּ – כְּפִי שֶׁמַּסְבִּיר רַבֵּנוּ בְּלִקּוּטֵי מוֹהַר"ן חֵלֶק א' סִימָן י"א – וּמְגַלֶּה לָהֶם אֶת הַסּוֹד שֶׁל "**אָמְרִי אִינְשֵׁי" – תִּשְׁכְּחוּ מֵהַתֶּבֶן, רַק תַּתְחִילוּ לְהַגִּיד תּוֹרָה! תִּלְמְדוּ תּוֹרָה! תִּפְתַּח אֶת הַפֶּה שֶׁלְּךָ וְתַתְחִיל לְהַגִּיד תַּנַ"ךְ, מִשְׁנָיוֹת, גְּמָרָא, כָּל הַלִּמּוּדִים, תַּגִּיד! אָדָם תָּמֵהַּ מְאֹד: מָה? אֵיךְ? זוֹ נִקְרֵאת 'עֲבוֹדָה'?! הַתְּשׁוּבָה הִיא: כֵּן! תִּסְגְּפוּ אֶת עַצְמְכֶם עִם הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה!**

רַבֵּנוּ אוֹמֵר (סֵפֶר הַמִּדּוֹת, לִמּוּד, חֵלֶק שֵׁנִי, סְעִיף יא): **הַמּוֹצִיא דִּבְרֵי תּוֹרָה בְּפִיו, נִצּוֹל מִדִּין סְקִילָה**; צָרִיךְ לְהָבִין, מָה הַקֶּשֶׁר בֵּין דִּבְרֵי הַתּוֹרָה שֶׁמּוֹצִיא

לְעַנֵּשׁ סְקִילָה? יֵשׁ מְפָרְשִׁים הַבָּאוּר שֶׁעַל יְדֵי שֶׁאָדָם לוֹמַר תּוֹרָה, עַל יְדֵי זֶה הוּא מֵבִין אֵיךְ לְהִזָּהֵר בְּכָל הַמִּצְווֹת, וְלֹא יָבוֹא לִידֵי עֲבֵרָה שֶׁל עוֹנֶשׁ סְקִילָה, אֲבָל יֶשְׁנוֹ בֵּאוּר יוֹתֵר פָּשׁוּט מִזֶּה:

**בְּסֵפֶר יְצִירָה פָּתוּב** (פֶּרֶק ד) **שֶׁאוֹתִיּוֹת חֵן אֲבָנִים, נִמְצָא אֶפּוֹא, שֶׁאִם אָדָם מוֹצִיא אֲבָנִים שֶׁל הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה מֵהַפֶּה שֶׁלּוֹ בְּחִיּוּת, עוֹד אֲבָנִים וְעוֹד אֲבָנִים, זוֹ הַסְּקִילָה! אַתָּה הִסְקַלְתָּ אֶת עַצְמְךָ! וּמִמֵּילָא אַתָּה נִצּוֹל מִדִּין סְקִילָה, כִּי קִבַּלְתָּ כְּבָר סְקִילָה... זוֹ סְקִילָה מַמָּשׁ! עוֹד מִלִּים, וְעוֹד מִלִּים, עוֹד פֶּרֶק בַּתַּנַ"ךְ, עוֹד פֶּרֶק מִשְׁנָיוֹת, עוֹד דַּף גְּמָרָא, זוֹ סְקִילָה!**

מִנְהָג יִשְׂרָאֵל קְדוֹשִׁים, שֶׁבְּשַׁבַּת–חֲתָן, בַּעֲלִיָּה לַתּוֹרָה [זוֹ הַשַּׁבָּת שֶׁלִּפְנֵי הַחֲתֻנָּה, אֵצֶל הָאַשְׁכְּנַזִּים קוֹרְאִים אֶת זֶה 'שַׁבַּת חָתָן'], סוֹקְלִים אֶת הֶחָתָן עִם סֻכָּרִיּוֹת וְכַדּוֹ', מָה עִנְיַן הַסְּקִילָה הַזֹּאת? וְכֵן, מַדּוּעַ דַּוְקָא בַּעֲלִיָּה לַתּוֹרָה [כְּשֶׁעוֹלֶה לַתּוֹרָה, אוֹ אַחַר שֶׁגּוֹמֵר הַבְּרָכוֹת], לָמָּה לֹא בְּזְמַן אַחֵר – כְּגוֹן בַּקִּדּוּשׁ וְכוּ'? הָעִנְיָן בָּזֶה מוּבָא [וְכָךְ מוֹהָרָא"שׁ הָיָה תָּמִיד אוֹמֵר], שֶׁבָּזֶה מַרְאִים שֶׁזּוֹ הַסְּקִילָה שֶׁלָּנוּ – הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה! [וְלָכֵן זֶה שַׁיָּךְ לִפְנֵי הַחֲתֻנָּה, כִּי אַחַר הַחֲתֻנָּה יֵשׁ כְּבָר כַּפָּרַת עֲוֹנוֹת, כִּי מוֹחֲלִים לָאָדָם בְּיוֹם חֻפָּתוֹ, וּכְבָר לֹא צָרִיךְ סְקִילָה, אֲבָל לִפְנֵי הַחֲתֻנָּה סוֹקְלִים אוֹתוֹ עִם סֻכָּרִיּוֹת], וְזֶה אָמְנָם עָטוּף עִם סֻכָּרִיּוֹת – אוֹ יֵשׁ שֶׁשָּׁמִים דְּבָרִים יוֹתֵר רַבִּים, צְמוּקִים וְכַדּוֹ', וְכָךְ לֹא יְקַבֵּל מַכָּה חֲזָקָה... – אֲבָל בָּזֶה זוֹכֶה לִסְקִילָה, וּבָזֶה מַזְכִּירִין אוֹתוֹ: אַתָּה עַכְשָׁו עוֹמֵד לְהִתְחַתֵּן, וְאַתָּה זוֹכֶה לְכַפָּרַת עֲוֹנוֹת, אֲבָל אַל תִּשְׁכַּח שֶׁהָעַלִּיָּה שֶׁלְּךָ הוּא עַל יְדֵי **הַתּוֹרָה** הַקְּדוֹשָׁה!

אָדָם שֶׁזּוֹכֶה לְהִתְחַתֵּן עָלָיו לָדַעַת שֶׁעַכְשָׁו, אַדְרַבָּה, הַתּוֹרָה הִיא בְּטָהֳרָה, כְּדִבְרֵי חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (יוֹמָא עב:): **תּוֹרָה בְּטָהֳרָה – נוֹשֵׂא אִשָּׁה וְאַחַר כָּךְ לוֹמֵד תּוֹרָה**; וְגַם לִפְנֵי כֵן – זוֹ הַהֲכָנָה לַחֲתֻנָּה בְּעֶזְרַת ה', שֶׁאָדָם זוֹכֶה לִלְמֹד תּוֹרָה.

הַכְּלָל, זֹאת אָדָם צָרִיךְ לְהַכְנִים בִּידִיעָתוֹ, שֶׁהוּא יָכוֹל לְעַנּוֹת אֶת נַפְשׁוֹ עִם הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה; אָדָם יַגִּיד: אֲבָל מַה פִּתְאוֹם, אֲנִי הֲרֵי עָשִׂיתִי כָּךְ וְכָךְ, וַאֲנִי צָרִיךְ לְכַפֵּר עַל הָעֲוֹנוֹת שֶׁלִּי, וְכִי עִם סֻכָּרִיּוֹת אֲנִי יָכוֹל לְכַפֵּר?... זֶה יִהְיֶה לִי סְקִילָה?... הַמִּלִּים שֶׁל הַתּוֹרָה זֶה יִהְיֶה הַסְּקִילָה שֶׁלִּי?! קָשֶׁה לוֹ לְהָבִין אֶת זֶה... וְעַל זֶה צְרִיכִים אֶת הַצַּדִּיקִים, וְזֶה מַה שֶּׁמֹּשֶׁה רַבֵּנוּ מְנַסֶּה לוֹמַר לָהֶם: **בֵּן, זֶה מַה שֶּׁהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא רוֹצֶה! תַּכְנִים אֶת כָּל הַכֹּחוֹת שֶׁלְּךָ בְּתוֹךְ לִמּוּד הַתּוֹרָה, בְּתוֹךְ עֲבוֹדַת ה', תִּכְלָה!**

בְּוַדַּאי שֶׁפַּעַם דֶּרֶךְ הַצַּדִּיקִים הָיְתָה לְסַגֵּף אֶת עַצְמָם וְלַעֲשׂוֹת עֲבוֹדוֹת קָשׁוֹת, וְגַם רַבֵּנוּ הַקָּדוֹשׁ צָם וְסִגֵּף אֶת עַצְמוֹ הַרְבֵּה מְאֹד, אֲבָל הוּא יָדַע שֶׁזֶּה לֹא הִפְרִיעַ לוֹ לַעֲבוֹדַת ה', וּבֶאֱמֶת זֶה חִדּוּשׁ, הֲרֵי רַבֵּנוּ הַקָּדוֹשׁ כָּל כָּךְ דִּבֵּר מִשִּׂמְחָה וְחִיּוּת וְכוּ', אֲבָל מָה רַבֵּנוּ אָמַר בְּסוֹף יָמָיו? **"אִם הָיִיתִי יוֹדֵעַ מַה אָדָם יָכוֹל לְהַשִּׂיג עַל יְדֵי תּוֹרָה וּתְפִלָּה, הִתְבּוֹדְדוּת – לְדַבֵּר אֶל הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא, לֹא הָיִיתִי מְסַגֵּף אֶת הַגּוּף שֶׁלִּי כְּלָלִי"...**

כִּי בְּעֶצֶם זֶהוּ הַסִּגּוּף הֲכִי גָּדוֹל, שֶׁאָדָם לוֹקֵחַ וְתוֹפֵס אֶת עַצְמוֹ: **עַכְשָׁו אֲנִי יוֹשֵׁב בְּמָקוֹם אֶחָד** – אִם זֶה בְּאֵיזֶה חֶדֶר עִם כִּסֵּא, בְּטִיּוּל, בָּהָר, בַּשָּׂדֶה, לֹא מְשַׁנֶּה – **וַאֲנִי מְדַבֵּר אֶל הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא!** אָמְנָם יֵשׁ לִי מִלְיוֹן טְעָמִים לָמָּה אֲנִי לֹא יָכוֹל עַכְשָׁו – אֵין לִי כֹּחַ, סַבְלָנוּת, צְרִיכִים אוֹתִי, אֲבָל **לֹא אִכְפַּת לִי כְּלוּם! אֵיזֶה סִגּוּף זֶה!**

יָדוּעַ, שֶׁאֶחָד מֵהַסִּגּוּפִים הוּא שֶׁאָדָם יֵשֵׁב בֵּין נְמָלִים, וְיִתֵּן לַנְּמָלִים לִרְחוֹשׁ עָלָיו, וְהוּא לֹא יָזוּז, זֶה אָמְנָם סִגּוּף, אֲבָל אִם מִתְבּוֹנְנִים רוֹאִים: **אֵיזֶה סִגּוּף זֶה שֶׁאָדָם יַעֲמֹד בְּמָקוֹם אֶחָד, וְלֹא יָזוּז מִמֶּנּוּ עַד שֶׁגּוֹמֵר עֲבוֹדָתוֹ הַקְּדוֹשָׁה!**

לְמוּד הַתּוֹרָה – שֶׁיִּתְעַקֵּשׁ: **אֲנִי לֹא זָז מֵהַמָּקוֹם הַזֶּה עַד שֶׁאֲנִי גּוֹמֵר אֶת הַלִּמּוּד הַזֶּה! לֹא אִכְפַּת לִי!** מַה שֶּׁקִּבַּלְתָּ עַל עַצְמְךָ – ח"י פְּרָקִים מִשְׁנָיוֹת, אֵילּוּ דַּפִּים גְּמָרָא, לֹא מְשַׁנֶּה, **אֲנִי לֹא זָז!**

תְּפִלָּה – **אֲנִי לֹא זָז מֵהַמָּקוֹם עַד שֶׁאֲנִי מְסַיֵּם אֶת הַהִתְבּוֹדְדוּת שֶׁלִּי!** וְכָל אֶחָד הוּא כְּפִי בְּחִינָתוֹ, יֵשׁ בְּנֵי אָדָם שֶׁבִּשְׁבִילָם חָמֵשׁ דַּקּוֹת לְדַבֵּר אֶל הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא זֶה סִגּוּף נוֹרָא... וְיֵשׁ כָּאֵלּוּ עֶשֶׂר דַּקּוֹת, רֶבַע שָׁעָה, כָּל אֶחָד כְּפִי עִנְיָנוֹ, **אֶחָד מַחְלִיט שֶׁהוּא עוֹשֶׂה שָׁעָה הִתְבּוֹדְדוּת – זֶה מַמָּשׁ כְּמוֹ נִמְלִים שֶׁרוֹחֲשִׁים עָלָיו וּבְנוֹסָף גַּם פִּשְׁפְּשִׁים שֶׁעוֹקְצִים אוֹתוֹ... אֵיזֶה סִגּוּף זֶה!**

שֶׁזֶּה בִּכְלָלִיּוּת הָעִנְיָן שֶׁרַבֵּנוּ הֶחְלִיף לָנוּ אֶת הַסִּגּוּפִים הָאֵלּוּ עַל עֲבוֹדַת ה', שֶׁנֵּדַע שֶׁזֶּה הַחַיִּים שֶׁלָּנוּ! וְכַמּוּבָן הַפַּמ"ג מ"מ לֹא אוֹהֵב אֶת זֶה... הוּא יִתֵּן לְךָ לַעֲשׂוֹת הֲמוֹן עֲבוֹדוֹת, הָעִקָּר לֹא זֶה... בִּפְרָט לְבֶן אָדָם רָגִיל, כַּמָּה כֹּחַ יֵשׁ לוֹ? הוּא בֶּאֱמֶת מְסַגֵּף אֶת הַגּוּף, אֲבָל כַּמָּה אֶפְשָׁר... מַה שֶּׁאֵין כֵּן כְּשֶׁאָדָם מֵבִין **"אֲנִי מְצֻיֶּנֶת לַצַּדִּיקִים! אֲנִי מְבַטֵּל אֶת הַשֵּׂכֶל שֶׁלִּי! וַאֲנִי רוֹאֶה לְאַט לְאַט מָה אֲנִי מַרְוִיחַ... הִרְוַחְתִּי לִמּוּדִים שֶׁלֹּא חָלַמְתִּי בַּחַיִּים שֶׁאֲנִי אַגִּיעַ לְשָׁם, שֶׁאֶעֱשֶׂה סִיּוּם מִשְׁנָיוֹת, סִיּוּם הַשַּׁ"ס, מִדְרָשִׁים, זֹהַר, תִּקּוּנִים, לֹא חָלַמְתִּי עַל**

זֶה... וְהִנֵּה הַצַּדִּיק זְכָה אוֹתִי, וּפָתַח אֶת הָעֵינַיִם שֶׁלִּי!"...

וְהַלְמוּד הַזֶּה הֶכְרֵחִי בִּפְרָט עַתָּה, שֶׁאָנוּ עוֹמְדִים לִקְרַאת הַפִּיּוּם שֶׁל יְמֵי הַשּׁוֹבְבִי"ם, שֶׁאָמְנָם אֵצֶל צַדִּיקִים בַּדּוֹרוֹת הַקּוֹדְמִים הָיָה בֶּאֱמֶת עֲבוֹדוֹת שֶׁל סִגּוּפִים – צוֹמוֹת בְּצִבּוּר, גְּלִגּוּל שֶׁלֶג, וְכָל מִינֵי דְּבָרִים כָּאֵלּוּ, אֲבָל רַבֵּנוּ בָּא וּמְלַמֵּד אוֹתָנוּ (שָׁם בַּתּוֹרָה פּוּ בְּחֵלֶק ב') שֶׁאָדָם שֶׁיֵּשׁ לוֹ אֱמוּנָה אֶפְשָׁר לוֹ לַעֲבוֹד אֶת הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא בְּכָל דָּבָר, עִם כָּל הַדְּבָרִים שֶׁעוֹבְרִים עָלָיו בַּחַיִּים, עִם הַפַּרְנָסָה שֶׁלּוֹ, עִם כָּל הָעִנְיָנִים! בַּבַּיִת שֶׁלּוֹ – אָדָם חוֹשֵׁב שֶׁהָאִשָּׁה הַיְלָדִים זֶה הַפָּרָעָה לַעֲבוֹדַת ה'... **בְּשָׁעָה שֶׁזֶּה הַזְּכוּת שֶׁלְּךָ, שֶׁתֵּדַע אֵיךְ לְהִסְתַּדֵּר, אֵיךְ לַהֲפֹךְ אֶת כָּל הַמְּנִיעוֹ"ת הָאֵלּוּ לְנְעִימוֹ"ת, לָדַעַת שֶׁהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא רוֹצֶה כָּכָה!**

וְהִנֵּה, כְּשֶׁאָדָם רוֹצֶה בֶּאֱמֶת לְהִתְחַזֵּק, הוּא כְּבָר יוֹצֵא מִמִּצְרַיִם, זוֹכֶה לְהַקְשִׁיב לְמִשֶּׁה רַבֵּנוּ – מְבַטֵּל אֶת עַצְמוֹ לַצַּדִּיק, אֲזַי הוּא מַרְגִּישׁ מַמָּשׁ חִיּוּת וְשִׂמְחָה עַל שֶׁנִּפְטַר כְּבָר מִכָּל הַמִּצְרִים, מִכָּל הָרְשָׁעִים הָאֲרוּרִים, וְהִנֵּה הוּא מַרְגִּישׁ שֶׁחָפֵץ לְהַתְחִיל לְהַרְגִּישׁ חִיּוּת בַּחַיִּים שֶׁלּוֹ...

אֲבָל דִּבַּרְנוּ כְּבָר שָׁבוּעַ שֶׁעָבַר שֶׁזֶּה לֹא מַסְפִּיק; אָדָם צָרִיךְ לִהְיוֹת תָּמִיד מוּכָן לִפְנוֹת אֶל הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא, וְאֶת אוֹמֶרֶת, אָמְנָם יָכוֹל לִהְיוֹת שֶׁזָּכִיתָ בֶּאֱמֶת, וְהִגַּעְתָּ כְּבָר לְאֵיזֶה מַשָּׂג שֶׁל חֵרוּת, זָכִיתָ לָצֵאת מִמִּצְרַיִם, וְהָיָה לַיִל הַסֵּדֶר עִם כָּזֹאת דְּבֵקוּת, אֵיזוֹ הִתְעוֹרְרוּת נִשְׁפַּעַת מִן הַשָּׁמַיִם עַל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל! וּכְמוֹ שֶׁכָּתוּב בְּכָל הַסְּפָרִים הַקְּדוֹשִׁים, שֶׁאָז בִּיצִיאַת מִצְרַיִם הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא הֵרִים וְהִגְבִּיהַּ אֶת נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל לְכָזֹאת מַעֲלָה עֶלְיוֹנָה שֶׁהָיְתָה לֹא כְּפִי הִתְעוֹרְרוּתָם, כִּי הֲלֹא כְּתִיב (יְחֶזְקֵאל טז, ז) "**וְאַתְּ עֵרֹם וְעֶרְיָה**" – עַם יִשְׂרָאֵל עֲדַיִן לֹא הָיוּ מוּכָנִים לְכָךְ, נָתְנוּ לָהֶם דָּם פֶּסַח וְדָם מִילָה כְּדֵי לַעֲסֹק בְּאֵילּוּ מִצְוֹות, וְכָל הָעִנְיָן הַזֶּה הָיָה כִּי '**לֹא יָכְלוּ לְהִתְמַהְמֵהַּ**', וְאִם הָיוּ נִשְׁאָרִים עוֹד רֶגַע אֶחָד, הָיוּ חַם וְשָׁלוֹם נִכְנָסִים לַחֲמִשִּׁים שַׁעֲרֵי טֻמְאָה, וּמִשָּׁם אֵין יְצִיאָה... וְהִנֵּה הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא הֵרִים אוֹתָם, וְאֵיזוֹ שִׂמְחָה הָיְתָה בֵּין נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל!

אֲבָל, כְּמוֹ שֶׁדִּבַּרְנוּ שָׁבוּעַ שֶׁעָבַר, חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים אוֹמְרִים בַּמִּדְרָשׁ שֶׁל פָּרָשַׁת בְּשַׁלַּח, שֶׁהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא מִשְׁתּוֹקֵק כִּבְיָכוֹל לִשְׁמֹעַ אֶת הַתְּפִלּוֹת שֶׁל עַם יִשְׂרָאֵל, שֶׁזֶּהוּ (שִׁיר הַשִּׁירִים ב, יד) "**הַרְאִינִי אֶת מַרְאַיִךְ הַשְׁמִיעֵנִי אֶת**

**קוֹלֵךְ כִּי קוֹלֵךְ עָרֵב וּמַרְאֵיךְ נָאוֶה"** – אֲנִי רוֹצֶה לִשְׁמֹעַ! יְצֹאתָם מִמִּצְרַיִם? נוּ, תַּמְשִׁיכוּ! זוֹ מִלְחָמָה חֲדָשָׁה תָּמִיד! בִּתְמִידוּת תְּדִירִית! בְּכָל יוֹם! זֶה לֹא פְּשָׁט שֶׁכְּבָר יָצָאתָ וְנִפְטַרְתָּ מֵהַכֹּל, וְזֶהוּ... אֲנִי כְּבָר בַּדֶּרֶךְ... יְהִיֶה בְּעֶזְרַת ה' הַכֹּל חָלָק... זֶה לֹא כָּכָה! הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא רוֹצֶה לִשְׁמֹעַ אוֹתְךָ, וְאִם יְהִיֶה לְךָ שֶׁכֶל – לֹא תַּפְסִיק לְהוֹדוֹת לְהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא עַל כָּל הַחֲסָדִים שֶׁעָשָׂה אִתְּךָ!

וְלָכֵן כָּל הַמִּצְוֹוֹת שֶׁאֲנַחְנוּ מְקַיְמִים הֵן "זֵכֶר לִיצִיאַת מִצְרַיִם", וּמַזְכִּירִין זֹאת בְּכָל פַּעַם, וְגַם בָּזֶה יֵשׁ לִשְׁאֹל [כְּעֵין הַשְּׁאֵלָה דִּלְעֵיל מַדּוּעַ כְּתִיב "אָנֹכִי וְגוֹ' אֲשֶׁר הוֹצֵאתִיךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם" וְלֹא כְּתִיב בְּרִיאַת הָעוֹלָם]: מַדּוּעַ לֹא אוֹמְרִים "זֵכֶר לְמַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית"? לָמָּה כָּל כָּךְ הַרְבֵּה חוֹזְרִים עַל הַנְּקֻדָּה שֶׁל "זֵכֶר לִיצִיאַת מִצְרַיִם"? הַתְּשׁוּבָה הִיא: כִּי הִרְגַּשְׁנוּ אֶת זֶה עַל הָעוֹר שֶׁלָּנוּ...

אָדָם צָרִיךְ לָדַעַת שֶׁעִנְיָן שֶׁל מִצְרַיִם חוֹזֵר וְנִשְׁנֶה תָּמִיד, וּכְדִבְרֵי חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (פְּסָחִים קטז:): **חַיָּב אָדָם לִרְאוֹת אֶת עַצְמוֹ כְּאִלּוּ הוּא יָצָא מִמִּצְרַיִם**; מָה הַפֵּרוּשׁ? וְכִי הַכַּוָּנָה שֶׁהוּא יַתְחִיל לַחֲשֹׁב וּלְהַזְכִּיר אֵיךְ שֶׁהָיָה בְּמִצְרַיִם בַּעֲבוֹדַת פֶּרֶךְ תַּחַת שִׁלְטַת הַגּוֹי הַמַּעֲבִיד שֶׁהִכָּה בּוֹ עִם הַשּׁוֹט?... לֹא צְרִיכִים לָלֶכֶת כָּל כָּךְ אֲחוֹרָה... מַסְפִּיק רַק לַחֲשֹׁב אֶתְמוֹל, שִׁלְשׁוֹם, לִפְנֵי שָׁנָה, לִפְנֵי חָמֵשׁ שָׁנִים, עֶשֶׂר שָׁנִים, לֹא כָּל כָּךְ רָחוֹק, **אֵיךְ הָיִיתִי נִרְאָה, אֵיפֹה הָיִיתִי, אֵיזֶה סֵבֶל סָבַלְתִּי, אֵיפֹה הָיָה הַשֶּׂכֶל שֶׁלִּי... וּבָרוּךְ ה' זָכִיתִי לְהִתְחַזֵּק וּלְהִתְקָרֵב לְצַדִּיק שֶׁהֶרְאָה לִי כְּבָר דֶּרֶךְ אַחֶרֶת בַּחַיִּים... זוֹ "יְצִיאַת מִצְרַיִם"!**

וְאֶת זֶה אָדָם צָרִיךְ תָּמִיד לְהַזְכִּיר אֶת עַצְמוֹ, וְאַחַר שֶׁאַתָּה מַזְכִּיר אֶת עַצְמְךָ בָּזֶה – מָה אַתָּה עוֹשֶׂה? **לְהוֹדוֹת לְהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא! לֹא לְהַפְסִיק! תָּמִיד לְהַגִּיד שֶׁבַח וְהוֹדָאָה! לִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה! לִרְקֹד עַל נֹעַם חֶלְקֵךְ וְגוֹרָלְךָ!**

לָמָּה רַבֵּנוּ הִדְגִּישׁ כָּל כָּךְ אֶת עֲבוֹדַת הַשִּׂמְחָה? כִּדֵי שֶׁאָדָם יִכָּנֵס בְּתוֹךְ–תּוֹכוֹ שֶׁעָלָיו לִשְׂמֹחַ תָּמִיד! לְהִסְתּוֹבֵב עִם חִיּוּךְ, עִם שִׂמְחָה, לְהַחֲיוֹת אֶת עַצְמוֹ, לְשַׂמֵּחַ אֶת אִשְׁתּוֹ וְאֶת הַיְלָדִים, **שִׂמְחָה!**

**מִי שֶׁזּוֹכֶה לִהְיוֹת מְקֹרָב לְרַבֵּנוּ, הַקִּירוֹת שֶׁל הַבַּיִת צְרִיכִים לִצְעֹק שִׂמְחָה! שֶׁיִּשְׁמְעוּ בְּתוֹךְ הַבַּיִת נִגּוּנֵי שִׂמְחָה, שִׁירִים! יְשִׁירוּ! וְכָל הָאֲוִירָה תִּהְיֶה אֲוִירָה שֶׁל שִׂמְחָה! זֶה נִקְרָא שֶׁהַבַּיִת הוּא "בַּיִת שֶׁל רַבֵּנוּ"!**

בִּתְחִלַּת הִתְקָרְבוּתוֹ, כְּשֶׁנָּסַע פַּעַם מִוִּילְנָא"ת זַ"ל אַחַר רַבֵּנוּ [שֶׁנָּסַע לַחֲתֻנַּת אַחַת מִבְּנוֹתָיו], וְהִגִּיעַ לְאֵיזֶה עִיר שֶׁבָּהּ

שָׁהָה רַבֵּנוּ אָז, הוּא נִכְנַס לְבֵית שֶׁל אֶחָד מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וְהוּא הִתְבַּטֵּא: **"שָׁמַעְתִּי אֶת רַבֵּנוּ מִכָּל הַקִּירוֹת שֶׁל הַבַּיִת!"**... מָה הַכַּוָּנָה שֶׁהוּא 'שָׁמַע' אֶת רַבֵּנוּ'? הוּא הִרְגִּישׁ בְּאוֹתוֹ בַּיִת אֵיזוֹ אֱמוּנָה, שִׂמְחָה וְהִתְחַזְּקוּת יֵשׁ בַּבַּיִת הַזֶּה! וְזֶה עָשָׂה עָלָיו רֹשֶׁם מְאֹד מְאֹד חָזָק.

חֲרוּת אֲמִתִּית, לֵיל הַסֵּדֶר, אַרְבַּע כּוֹסוֹת, מַצָּה וּמָרוֹר, קָרְבַּן פֶּסַח – אֵיזֶה טָעִים... וְיָצָאנוּ **'בְּרֵישׁ גְּלִי'**, וּבְתוֹךְ שֶׁבוּעַ מַגִּיעִים לְדַחַק כָּל כָּךְ קָשֶׁה, לְכָזֹאת צָרָה גְּדוֹלָה... הֲלֹא חָשַׁבְנוּ שֶׁכְּבָר נִפְטַרְנוּ מֵהֶם אַךְ **"וְהִנֵּה מִצְרַיִם נֹסֵעַ אַחֲרֵיהֶם"**, וְהָבִינוּ שֶׁיֵּשׁ קִטְרוּג גָּדוֹל בַּשָּׁמַיִם, וְהֵם בְּמָבוֹי סָתוּם...

כִּי רַבֵּנוּ הוּא בֶּן הַשִּׂמְחָה [שָׁם אָבִי רַבֵּנוּ הָיָה 'שִׂמְחָה', וְרֶמֶז עַל עִנְיָן זֶה], הָיְנוּ שֶׁמַּכְנִים שִׂמְחָה בָּעוֹלָם, שֶׁאָדָם יִשְׂמַח עִם כָּל הַמַּתָּנוֹת שֶׁהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא נוֹתֵן לוֹ!

מִצְרַיִם אַחֲרֵיהֶם, בַּצְּדָדִים שׁוֹכֵן מִדְבָּר מָלֵא בַּנְּחָשִׁים וְעַקְרַבִּים, לִפְנֵיהֶם הַיָּם סוּף, **וּמָה עוֹשִׂים?!...**

וְאֵיךְ מִתְגַּלֵּית הַשִּׂמְחָה הַזֹּאת? אִם אַתָּה נוֹתֵן תּוֹדָה וְהוֹדָאָה לְהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא! תַּזְכִּיר אֶת עַצְמְךָ טוֹב הֱיִכָן הָיִיתָ, וְתִתְבּוֹדֵד לְהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא: **רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, אֵילוּ חֲסָדִים נוֹרָאִים וְנִפְלָאִים עָשִׂיתָ עִמָּדִי! אֵיפֹה הָיִיתִי... מֵאֵיפֹה הוֹצֵאתָ אוֹתִי... רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, אֵיךְ אֶפְשָׁר לִי לְהוֹדוֹת עַל כָּךְ? 'אֵין אָנוּ מַסְפִּיקִין לְהוֹדוֹת לְךָ ה' אֱלֹקֵינוּ' עַל כָָּל הַחֲסָדִים שֶׁאַתָּה עוֹשֶׂה אִתָּנוּ!**

מָה עוֹשִׂים? מֹשֶׁה רַבֵּנוּ מְלַמֵּד אוֹתָם מָה עוֹשִׂים... שָׁזֶה (שָׁם) "**וַיִּצְעֲקוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶל ה'**"! וַחֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים מְלַמְּדִים אוֹתָנוּ שֶׁהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא אָמַר לָהֶם: **זֶה מַה שֶּׁרָצִיתִי! רָצִיתִי לִשְׁמֹעַ אֶת הַקּוֹל שֶׁלָּכֶם!** אַפִּלּוּ שֶׁלֹּא עָבַר זְמַן רַב מֵאָז שֶׁאָמְרוּ הַלֵּל לִפְנֵי הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא, כִּי שִׁשָּׁה יָמִים לִפְנֵי כֵּן יָצְאוּ מִמִּצְרַיִם [וּבְיוֹם הַשְּׁבִיעִי נִבְקַע הַיָּם], וּכְשֶׁיָּצְאוּ הָיְתָה לָהֶם שִׂמְחָה עֲצוּמָה, וְאָמְרוּ הַלֵּל בְּיַחַד עִם הַקָּרְבָּן פֶּסַח, וְגָרְמוּ אֶת הַתַּעֲנוּג הַכִּי גָּדוֹל, כְּבְיָכוֹל, לְהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא, וּכְמוֹ שֶׁפֵּרֵשׁ הָרַב הַקָּדוֹשׁ רַבִּי מֹשֶׁה לֵיב מִסַּאסוֹב זי"ע אֶת הַפָּסוּק (שְׁמוֹת יב, כז) "**וַאֲמַרְתֶּם זֶבַח פֶּסַח הוּא לַה' אֲשֶׁר פָּסַח עַל בָּתֵּי בְנֵי יִשְׂרָאֵל בְּמִצְרַיִם**", שֶׁלִּכְאוֹרָה הָיָה צָרִיךְ לִהְיוֹת כָּתוּב

"אֲשֶׁר פָּסַח עַל בָּתֵּי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל", וּמַהוּ שֶׁכָּתוּב "אֲשֶׁר פָּסַח עַל בָּתֵּי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל"? אָמַר הָרַב הַקָּדוֹשׁ רַבִּי מֹשֶׁה לֵיב זי"ע, שֶׁהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא יַחַד עִם כָּל פָּמַלְיָא שֶׁל מַעְלָה רָקְדוּ, כִּבְיָכוֹל, עַל בָּתֵּי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, וְזֶהוּ "אֲשֶׁר פָּסַח עַל בָּתֵּי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל", שֶׁעָשׂוּ רִקּוּד עַל בָּתֵּיהֶם שֶׁל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל; **אֵיזוֹ שִׂמְחָה הָיְתָה לְמַעְלָה מִשִּׂמְחָתָן שֶׁל יִשְׂרָאֵל!**

וּמַה קָּרָה? יָצְאוּ מִמִּצְרַיִם, הוֹלְכִים וּמִתְקַדְּמִים, אָמְנָם לֹא יָדְעוּ עֲדַיִן בְּבֵרוּר לְאָן – לֹא דֶּרֶךְ אֶרֶץ פְּלִשְׁתִּים וְכוּ' – אֲבָל **אֵיפֹה אַתֶּם?... אֵיפֹה הַתּוֹדָה וְהוֹדָאָה? אֵיפֹה הַשִּׁירָה וְהַזְּמִרָה?...**

אֲבָל עֲדַיִן הָיוּ עִם יִשְׂרָאֵל בִּתְחִלַּת הֲוָיָתָם, רַק עַתָּה יָצְאוּ מִמִּצְרַיִם, וְרַק עַכְשָׁו קִבְּלוּ אֶת הַלִּמּוּדִים שֶׁל מֹשֶׁה רַבֵּנוּ – לִמּוּדֵי הַצַּדִּיקִים, וַעֲדַיִן לֹא הָיוּ רְגִילִים בְּכָל הַדְּרָכִים הַלָּלוּ בְּמִילוּאָן, מָה עוֹשִׂים? הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא מֵבִיא אוֹתָם לְכָזֶה מָקוֹם וּמַצָּב, עֵת הֹחַק שֶׁאֵין לָהֶם בְּרֵירָה...

וְהַמָּשָׁל לָזֶה מוּבָא בְּמִדְרַשׁ (שִׁיר הַשִּׁירִים רַבָּה יד, ב): **תָּנֵי דְּבֵי רַבִּי יִשְׁמָעֵאל, בְּשָׁעָה שֶׁיָּצְאוּ יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם לְמָה הָיוּ דּוֹמִין, לְיוֹנָה שֶׁבָּרְחָה מִפְּנֵי הַנֵּץ, וְנִכְנְסָה לִנְקִיק הַסֶּלַע, וּמָצְאָה שָׁם הַנָּחָשׁ מְקַנֵּן,** וְנִכְנְסָה לִפְנִים וְלֹא הָיְתָה יְכוֹלָה לְהַכָּנֵס שֶׁעַדַיִן הַנָּחָשׁ מְקַנֵּן, תַּחֲזֹר לַאֲחוֹרָהּ, לֹא תְּהֵי יְכוֹלָה שֶׁהַנֵּץ עוֹמֵד בַּחוּץ, מֶה עָשְׂתָה הַיּוֹנָה? הִתְחִילָה צוֹוַחַת וּמְטַפַּחַת בַּאֲגַפֶּיהָ כְּדֵי שֶׁיִּשְׁמַע לָהּ בַּעַל הַשּׁוֹבָךְ וְיָבוֹא וְיַצִּילָהּ.

מַמְשִׁיךְ הַמִּדְרָשׁ: **כָּךְ הָיוּ יִשְׂרָאֵל דּוֹמִים עַל הַיָּם, לְיֶרֶד לַיָּם לֹא הָיוּ יְכוֹלִין, שֶׁעַדַיִן לֹא נִקְרַע לָהֶם הַיָּם, לַחֲזֹר לַאֲחוֹרֵיהֶם לֹא הָיוּ יְכוֹלִין שֶׁכְּבָר פַּרְעֹה הִקְרִיב, מֶה עָשׂוּ** (שְׁמוֹת יד, י): **וַיִּירְאוּ מְאֹד וַיִּצְעֲקוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶל ה'**; אֵין לָנוּ עֵצָה אַחֶרֶת – רַק לִצְעֹק אֶל הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא!

וְהַסִּימָן הַמֻּבְהָק שֶׁזָּכוּ בֶּאֱמֶת לְהָבִין אֶת הַיִּשׁוּעָה שֶׁלָּהֶם – כְּשֶׁאָמְרוּ שִׁירָה, שֶׁזֶּה (שְׁמוֹת טו, א) **"אָז יָשִׁיר מֹשֶׁה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת הַשִּׁירָה הַזֹּאת לַה'"**, וְהַשִּׁירָה הַזֹּאת נִשְׁאֲרָה לְעַם יִשְׂרָאֵל לְדוֹרוֹת עוֹלָם, בְּכָל יוֹם וָיוֹם, לְהַגִּיד אֶת הַשִּׁירָה הַזֹּאת, וְיִרְגִּישׁ אָדָם בְּעַצְמוֹ: **"אָז יָשִׁיר מֹשֶׁה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל"** – 'אָז' עַל שֵׁם הֶעָתִיד (רַשִׁ"י שָׁם), שֶׁבְּכָל יוֹם וָיוֹם אוֹמְרִים אֶת הַשִּׁירָה הַזֹּאת, עַד בִּיאַת מָשִׁיחַ, וּבַזֹּהַר הַקָּדוֹשׁ אִיתָא (תְּרוּמָה קלב.) שֶׁמָּשִׁיחַ יַגִּיד אֶת הַשִּׁירָה עִם עַם יִשְׂרָאֵל בְּיַחַד, אָמְנָם בְּוַדַּאי תִּהְיֶה שִׁירָה חֲדָשָׁה, אֲבָל גַּם הַשִּׁירָה הַזֹּאת תּוּשַׁר אָז, שֶׁבָּהּ כְּלוּלִין כָּל

הַיְשׁוּעוֹת, כִּי מְסַיְּמִים בַּמִּלִּים (שָׁם, יח): "ה' יִמְלֹךְ לְעֹלָם וָעֶד", וְאוֹמֵר הַתַּרְגּוּם: "יְיָ **מַלְכוּתֵהּ קָאֵם לְעָלַם וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא**", אֶת הַשִּׁירָה הַזֹּאת אָמְרוּ בְּהִתְבַּלְּלוּת שֶׁל כָּל הַיְשׁוּעוֹת! אֵיזוֹ שִׂמְחָה הָיְתָה לְעַם יִשְׂרָאֵל עַל הַיָּם סוּף, וְאֵיזוֹ שִׁירָה אָמְרוּ!

וּבָרוּךְ ה' זָכוּ שֶׁנִּבְקַע לָהֶם הַיָּם, וְזֶה הָיָה בְּשָׁבִיעִי שֶׁל פֶּסַח, וְאָז שָׁרוּ אֶת הַשִּׁירָה, וְהוֹדוּ לְהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא עַל כָּל הַחֲסָדִים וְהָרַחֲמִים שֶׁעָשָׂה עִמָּם, שֶׁרָאוּ אֵיךְ הַקְּלִפּוֹת נִטְבָּעִים וְנֶאֱבָדִים לְגַמְרֵי, עַד כְּדֵי כָּךְ שֶׁאוֹמֵר הַפָּסוּק (שְׁמוֹת יד, ל): "**וַיַּרְא יִשְׂרָאֵל אֶת מִצְרַיִם מֵת עַל שְׂפַת הַיָּם**", וּמוּבָא בַּמִּדְרָשׁ שֶׁכָּל אֶחָד רָאָה אֵיךְ שֶׁאוֹתוֹ מִצְרִי שֶׁהָכָה אוֹתוֹ בְּמִצְרַיִם – עַתָּה מוּטָל וּמֻשְׁלָךְ עַל הָאָרֶץ... רָאוּ אֶת הַנְּקָמָה שֶׁנָּקַם הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא בְּמִצְרַיִם!

אַךְ הִנֵּה, כָּל זֶה לֹא אוֹמֵר לָאָדָם שֶׁהוּא כְּבָר 'גָּמַר' עִם כָּל הַנִּסְיוֹנוֹת שֶׁלּוֹ, אֵין דָּבָר כָּזֶה! הַחַיִּים מְלֵאִים נִסְיוֹנוֹת! אֲבָל נִסְיוֹנוֹת הֵם כְּדֵי לְהָרִים אֶת הָאָדָם! הַנִּסָּיוֹן זֶה לֹא כְּדֵי לְהַגִּיד לָאָדָם: אַתָּה לֹא שָׁוֶה כְּלוּם... תִּרְאֶה, אַתָּה חָשַׁבְתָּ שֶׁגָּמַרְתָּ עִם הַכֹּל, וְאֵין לְךָ נִסְיוֹנוֹת כְּבָר, וְהִנֵּה עוֹד הַפַּעַם נִסָּיוֹן... אָדָם אוֹמֵר: "חָשַׁבְתִּי שֶׁכְּבָר גָּמַרְתִּי עִם הַפָּמְ"ךְ מֵ"ם – עִם הַיֵּצֶר הָרָע הַזֶּה, חָשַׁבְתִּי שֶׁכְּבָר הִגַּעְתִּי לְמַשֶּׁהוּ יוֹתֵר חָזָק, וְהִנֵּה עוֹד הַפַּעַם הוּא פֹּה... הוּא שׁוּב מְנַסֶּה אוֹתִי בְּנִסְיוֹנוֹתָיו, בַּבַּיִת הָיָה נִסָּיוֹן שֶׁל כַּעַס, הָיָה אֵיזֶה דִּבּוּר 'לֹא בְּמָקוֹם' בְּדִיּוּק, וְהִנֵּה לֹא הֶחֱזַקְתִּי מַעֲמָד וְהִתְפָּרַצְתִּי... אֲפִלּוּ שֶׁכְּבָר עָבַדְתִּי עַל זֶה, וְקִבַּלְתִּי עַל עַצְמִי שֶׁלֹּא אֶהְיֶה בְּכַעַס וְשֶׁלֹּא אַקְפִּיד, וְהִנֵּה עוֹד הַפַּעַם"...

מַה זֶּה ה"עוֹד הַפַּעַם" הַזֶּה? **זֶה לֹא לְהַגִּיד לְךָ שֶׁאַתָּה לֹא שָׁוֶה כְּלוּם, אֶלָּא זֶה לְהַרְאוֹת לְךָ שֶׁרוֹצִים שֶׁתַּעֲלֶה עוֹד דַּרְגָּה! רוֹצִים לְהַעֲלוֹת אוֹתְךָ עוֹד יוֹתֵר!**

שֶׁזֶּהוּ הַכָּתוּב (בְּרֵאשִׁית כב, א) "וְהָאֱלֹקִים **נִסָּה** אֶת אַבְרָהָם", לָשׁוֹן שֶׁל 'הָרָמָה', כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (יְשַׁעְיָהוּ ל, יז) "וְ**כַנֵּס** עַל הַגִּבְעָה", וְכֵן כְּתִיב (תְּהִלִּים ס, ו) "נָתַתָּה לִירֵאֶיךָ **נֵס** לְ**הִתְנוֹסֵס**", רוֹצִים לְהָרִים אוֹתְךָ!

וַאֲפִלּוּ אִם אָדָם לֹא זָכָה לַעֲמֹד בַּנִּסָּיוֹן מֵאֵיזוֹ סִבָּה, אָדָם לֹא מַלְאָךְ... לִפְעָמִים מַגִּיעַ לִידֵי נִסָּיוֹן שֶׁהוּא לֹא הָיָה מוּכָן אֵלָיו... **אָז הוּא הַנִּסָּיוֹן הַכִּי גָּדוֹל, הַאִם חַס וְשָׁלוֹם תִּפֹּל בַּחֲלִישׁוּת הַדַּעַת וְתַגִּיד "אֲנִי לֹא שָׁוֶה כְּלוּם, עָשִׂיתִי כְּבָר, סִימָן שֶׁאֲנִי לֹא שָׁוֶה כְּלוּם!" אוֹ שֶׁאַדְרַבָּה, "כָּכָה? אֲנִי עוֹלֶה עוֹד יוֹתֵר!"...**

בְּלִקּוּטֵי מוֹהַר"ן חֵלֶק א' סִימָן כ"ה, מְסַיֵּם רַבֵּנוּ אֶת הַתּוֹרָה בְּקֶטַע קָטָן נִפְלָא [הַמִּלִּים הָאֵלּוּ 'מְצַלְצְלִים' מְאֹד; בַּשָּׁנִים הַקּוֹדְמוֹת, מוֹהָרָא"ש הַקָּדוֹשׁ הָיָה חוֹזֵר הַרְבֵּה עַל הַמִּשְׁפָּט הַזֶּה, כִּי כָּלוּל בָּזֶה הַכֹּל!], רַבֵּנוּ אוֹמֵר: "**וְזֶה טוֹעִין הַחֲסִידִים הָרְבֵּה**" – הַכַּוָּנָה 'חֲסִידִים' הָיָה חָדָשׁ בַּזְּמַן הַזֶּה, כִּי הֲרֵי רַבֵּנוּ הָיָה נִין שֶׁל הַבַּעַל שֵׁם טוֹב הַקָּדוֹשׁ, וּמֵאָז הִתְחִילוּ לִקְרֹא אֶת הַמְקֹרָבִים לְדַרְכּוֹ הַבַּעַל שֵׁם טוֹב בְּשֵׁם 'חֲסִידִים', וְרַבֵּנוּ אוֹמֵר שֶׁכְּבָר אָז "**וְזֶה טוֹעִין הַחֲסִידִים הָרְבֵּה**" – שֶׁיֵּשׁ לְהַרְבֵּה חֲסִידִים טָעוּת זוֹ.

וּמַהִי הַטָּעוּת? מַמְשִׁיךְ רַבֵּנוּ: "**שֶׁפִּתְאֹם נִדְמֶה לָהֶם שֶׁנָּפְלוּ מֵעֲבוֹדַת ה'**" – הֵם הָיוּ מִתְלַהֲבִים, בּוֹעֲרִים, לוֹמְדִים תּוֹרָה, עוֹשִׂים כָּל מִינֵי 'עֲבוֹדוֹת' (מַסְגִּפִים עַצְמָם גַּם כֵּן), וּפִתְאֹם נִדְמֶה לָהֶם שֶׁנָּפְלוּ... וּמַה תִּגּוּבַת הָאָדָם? "זֶהוּ, אֲנִי לֹא שָׁוֶה כְּלוּם, זֶה לֹא בִּשְׁבִילִי"...

אוֹמֵר רַבֵּנוּ: "**וּבֶאֱמֶת אֵין זֶה נְפִילָה כְּלָל, רַק מֵחֲמַת שֶׁצְּרִיכִין לַעֲלוֹת מִמַּדְרֵגָה לְמַדְרֵגָה, וְאָז מִתְעוֹרְרִין וּמִתְגַּבְּרִין מֵחָדָשׁ הַקְּלִפּוֹת, שֶׁהֵם הַתַּאֲוֹת וְהַבִּלְבּוּלִים וְהַהִרְהוּרִים וְהַמַּחְשָׁבוֹת וְהַמְנִיעוֹת, עַל כֵּן צְרִיכִין לְהִתְגַּבֵּר בְּכָל פַּעַם מֵחָדָשׁ לַחֲזֹר וּלְהַכְנִיעַ וּלְשַׁבֵּר הַקְּלִפּוֹת וְהַמְנִיעוֹת וְכוּ' שֶׁבְּכָל מַדְרֵגָה וּמַדְרֵגָה מֵחָדָשׁ, אֲבָל בֶּאֱמֶת אֵין זֶה נְפִילָה כְּלָל**" – הַנְּפָיוֹן שֶׁקִּבַּלְתָּ עַכְשָׁו הוּא לֹא 'נְפִילָה', אֶלָּא זֶה רַק בִּגְלַל שֶׁרוֹצִים לְהַעֲלוֹת אוֹתְךָ, וְהִנֵּה בּוֹא נִרְאֶה אֵיךְ אַתָּה עוֹמֵד עַכְשָׁו בַּנְּפָיוֹן...

וְאִם מֵאֵיזוֹ סִבָּה לֹא עָמַדְתָּ חָזָק – מַתְחִילִים מֵחָדָשׁ!

וְזֶה צָרִיךְ לִהְיוֹת קָבוּעַ בְּדַעַת הָאָדָם: **הַחַיִּים מְלֵאִים נִסְיוֹנוֹת – מְלֵאִים הָרְמוֹת וְהַגְבָּהוֹת!** כִּי כַּנַּ"ל 'נְפָיוֹן' הוּא מִלְּשׁוֹן '**נֵס**', לְהַגְבִּיהַּ וּלְהָרִים, שֶׁזֶּה מַה שֶּׁאוֹמֵר רַבֵּנוּ (סֵפֶר הַמִּדּוֹת, יִשּׁוּעָה, ד): **עַל יְדֵי נְפָיוֹן עוֹשִׂין לוֹ נֵס**, כִּי זֶה קָשׁוּר לָזֶה, אִם אָדָם עוֹבֵר עַל נְפָיוֹן וּמַחֲזִיק מַעֲמָד אֲזַי זוֹכֶה לִזְכוּת לְנֵס – לְגִלּוּי אֱלֹקוּת, אִם זֶה נֵס מַמָּשׁ שֶׁל שְׁדוּד הַטֶּבַע, אִם זֶה נֵס שֶׁהוּא מַתְחִיל לִרְאוֹת אֶת הַשְׁגָּחָתוֹ שֶׁל הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא בְּכָל פְּרָט וּפְרָט שֶׁל הַחַיִּים שֶׁלּוֹ – שֶׁזֶּה גַּם כֵּן נֵס, **הַצַּדִּיקִים הֵם תָּמִיד מְלַמְּדִים אוֹתָנוּ אֵיךְ לִרְאוֹת נִסִּים מִכָּל יוֹם וָיוֹם בִּימֵי חַיֵּינוּ!**

אֲנַחְנוּ אוֹמְרִים בְּכָל יוֹם שָׁלֹשׁ פְּעָמִים בַּתְּפִלָּה: **עַל נִסֶּיךָ שֶׁבְּכָל יוֹם עִמָּנוּ וְעַל נִפְלְאוֹתֶיךָ וְטוֹבוֹתֶיךָ שֶׁבְּכָל עֵת עֶרֶב וָבֹקֶר וְצָהֳרַיִם** – יֵשׁ נִסִּים!

וְלָכֵן עוֹבְרִים עָלֶיךָ דְּבָרִים אֵלּוּ, כְּדֵי שֶׁתַּכִּיר אֶת הַנִּפִּים שֶׁל הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא! תֵּן תּוֹדָה לְהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא – בָּרוּךְ ה' זָכִיתִי לִרְאוֹת אֶת הַנֵּס הַזֶּה, אֶת הַהֶחְסֵד הֶחָנָם שֶׁהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא עָשָׂה אִתִּי!

**כְּשֶׁאָדָם קָבוּעַ בָּזֶה, אָז הוּא מֻבְטָח שֶׁהַחַיִּים שֶׁלּוֹ יֵלְכוּ בְּעֶזְרַת ה' בְּדֶרֶךְ הַתּוֹרָה, בְּדֶרֶךְ הַמֶּלֶךְ, וְלֹא יִחְיֶה אִכְפַּת לוֹ מַה מַּגִּיעַ בְּדַרְכּוֹ!**

שֶׁזֶּה פְּלָאֵי פְּלָאִים שֶׁאָנוּ מוֹצְאִים בְּפָרָשַׁת שָׁבוּעַ שֶׁעָבַר, אַחַר יְצִיאַת מִצְרַיִם וְאַחַר קְרִיעַת יַם סוּף, אַחַר יְרִידַת הַמָּן וְהַשְּׁלָו, הַצַּדִּיק מַרְאָה: הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא פֹּה בְּשִׁבְיל כָּל צָרְכֵיכֶם, אוֹמֵר הַפְּסוּק (שְׁמוֹת יז, ח) "**וַיִּחַנוּ בִּרְפִידִים**", וּמִיָּד (שָׁם, ח): "**וַיָּבֹא עֲמָלֵק**"... יֵשׁ מְצִיאוֹת כָּזֹאת, שֶׁאַחַר כָּל הַדְּבָרִים, עֲדַיִן יֵשׁ כֹּחַ לַעֲמָלֵק, לַנָּחָשׁ, לַקְּלִפּוֹת, לַסִּטְרָא אָחֳרָא...

עֲמָלֵק הוּא ה'בֶּן בְּלִיַּעַל' שֶׁלֹּא אִכְפַּת לוֹ שֶׁהוּא נִכְוֶה בְּעַצְמוֹ – הָעִקָּר שֶׁאֲחֵרִים יָבוֹאוּ וְיֵצְרוּ לְעַם יִשְׂרָאֵל, וּכְמוֹ שֶׁאוֹמֵר רַשְׁ"י בְּסוֹף פָּרָשַׁת כִּי תֵצֵא (דְּבָרִים כה, יח): "**חָיוּ הָאֻמּוֹת וְיֵרְאִים לְהִלָּחֵם בָּכֶם**" – וּכְמוֹ שֶׁכָּתוּב (שְׁמוֹת טו, יד) "**שָׁמְעוּ עַמִּים יִרְגָּזוּן חִיל אָחַז יֹשְׁבֵי פְלָשֶׁת**", כָּל הָעוֹלָם כֻּלּוֹ רָעֲדוּ בְּשָׁמְעָם עַל עַם יִשְׂרָאֵל, כִּי הִתְפָּרְסֵם בְּכָל הָעוֹלָם יְצִיאַת מִצְרַיִם וּקְרִיעַת יַם סוּף [וְכַמּוּבָא בְּדִבְרֵי חַכְמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים, שֶׁאָדָם הָיָה שׁוֹתֶה מִכּוֹסוֹ, וּפִתְאוֹם הַמַּיִם שֶׁבַּכּוֹס נִבְקָעִים... זֶה הִתְפָּרְסֵם בְּכָל הָעוֹלָם], וְכֻלָּם רָעֲדוּ מֵעַם יִשְׂרָאֵל.

מַמְשִׁיךְ רַשְׁ"י: "**וּבָא זֶה וְהִתְחִיל וְהֶרְאָה מָקוֹם לַאֲחֵרִים**" – בָּא עֲמָלֵק, הַנָּחָשׁ הַקַּדְמוֹנִי, בִּלְעָ"ם וּבָלָ"ק בְּיַחַד [צֵרוּף שֶׁל עַ"מָ"לֵ"ק], וְהוּא גָּרַם שֶׁיָּבוֹאוּ אֲחֵרִים לְהָצֵר לְיִשְׂרָאֵל, "**מָשָׁל לְאַמְבָּטִי רוֹתַחַת שֶׁאֵין כָּל בְּרִיָּה יְכוֹלָה לֵירֵד בְּתוֹכָהּ, בָּא בֶּן בְּלִיַּעַל אֶחָד קָפַץ וְיָרַד לְתוֹכָהּ, אַף עַל פִּי שֶׁנִּכְוָה, הִקְרָה אוֹתָהּ בִּפְנֵי אֲחֵרִים**".

הַפָּמ"ךְ מ"ם, הַיֵּצֶר הָרָע, יֵשׁ לוֹ תַּפְקִיד קָדוֹשׁ מֵהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא – לְנַסּוֹת אֶת הָאָדָם, וְאַשְׁרֵי מִי שֶׁיּוֹדֵעַ שֶׁזֶּה נִסָּיוֹן, אֲבָל "**וַיָּבֹא עֲמָלֵק וַיִּלָּחֶם עִם יִשְׂרָאֵל בִּרְפִידִם**" – אִם יֵשׁ אֵיזֶה רֶגַע שֶׁל 'רְפָיוֹן יָדַיִם' מֵעֲבוֹדַת ה' – מִלְּמוּד הַתּוֹרָה, מִתְּפִלָּה, מִצְּדָקָה וָחֶסֶד, שֶׁאָדָם אוֹמֵר: "אֲנִי צָרִיךְ קְצָת נֶפֶשׁ, לָלֶכֶת קְצָת לְחַפֵּשׂ... עָבַדְתִּי קָשֶׁה, וְעַכְשָׁו מַגִּיעַ לִי"... אִם יֵשׁ אֵיזֶה 'רֵיחַ' שֶׁל רְפָיוֹן יָדַיִם, מִיָּד "**וַיָּבֹא עֲמָלֵק**" – עֲמָלֵק בָּא... **וְלָמָּה הוּא בָּא? לְהַזְכִּיר אוֹתָנוּ שֶׁאֲנַחְנוּ צְרִיכִים לַעֲמֹד עַל הַמִּשְׁמָר!**

אֶת לִמּוּד הַתּוֹרָה צְרִיכִים תָּמִיד, שֶׁלֹּא יְהֶיה אֵיזֶה 'רִפְיוֹן יָדַיִם' חַס וְשָׁלוֹם, "**בִּרְפִידִם**" זֶה אוֹתִיּוֹת "**רֹב דַּפִּים**" – זֶה הַתְּקוּן שֶׁל 'רְפִידִים'! **עוֹד דַּפִּים שֶׁל תַּנַ"ךְ, מִשְׁנָיוֹת, וּגְמָרָא! שֶׁלֹּא יִהְיֶה עָנְיָן שֶׁל 'רִפְיוֹן יָדַיִם'!**

וּבְעִקָּר – **תְּפִלָּה!** שֶׁזֶּה מַה שֶּׁכָּתוּב שָׁם בְּמִלְחֶמֶת עֲמָלֵק (שְׁמוֹת יז, יב) "**וַיְהִי יָדָיו אֱמוּנָה עַד בֹּא הַשָּׁמֶשׁ**", מֹשֶׁה רַבֵּנוּ שׁוֹלֵחַ אֶת יְהוֹשֻׁעַ לְלָחֹם אֶת מִלְחֶמֶת עֲמָלֵק, וְהוּא עוֹמֵד עַל הָהָר וּמַצְבִּיעַ[2]: **נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל קְדוֹשׁוֹת, רַק תְּשַׁעְבְּדוּ אֶת לִבְּכֶם לְאָבִינוּ שֶׁבַּשָּׁמַיִם! תִּתְפַּלְּלוּ אֶל הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא! תִּצְעָקוּ!**

עֲמָלֵק מַגִּיעַ כְּדֵי לְהַלָּחֵם עִם יִשְׂרָאֵל, הוּא מַמָּשׁ סִטְרָא אָחְרָא, אוֹמֵר הַמִּדְרָשׁ (תַּנְחוּמָא, יִתְרוֹ): **לָמָּה נִקְרָא שְׁמוֹ עֲמָלֵק? שֶׁבָּא לְלַקֵּק דָּמָן שֶׁל יִשְׂרָאֵל כְּכֶלֶב**; וְהַצַּדִּיקִים מְחַזְּקִים אוֹתָנוּ! מַצְבִּיעִים לְעֵבֶר הַשָּׁמַיִם!

רַבֵּנוּ אוֹמֵר (לִקּוּטֵי מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב, סִימָן ז) שֶׁיֵּשׁ עָנְיָן שֶׁל "רְמָזִים בְּיַם הַחָכְמָה" – לִפְעָמִים הַצַּדִּיק לֹא אוֹמֵר בְּפֵרוּשׁ, אֶלָּא רַק מְרַמֵּז עִם הַיָּדַיִם שֶׁלּוֹ: **תִּתְחַזְּקוּ!** זֶה עָנְיָן שֶׁמֹּשֶׁה רַבֵּנוּ הִצְבִּיעַ לְעַם יִשְׂרָאֵל.

וְעַם יִשְׂרָאֵל קִבְּלוּ אֶת הַלִּמּוּד, וּכְתִיב (שָׁם, יג) "**וַיַּחֲלֹשׁ יְהוֹשֻׁעַ אֶת עֲמָלֵק וְאֶת עַמּוֹ לְפִי חָרֶב**" – 'לְפִי חָרֶב' הַיְנוּ הַחֶרֶב שֶׁל הַפֶּה, הוּא לִמֵּד אוֹתָם אֵיךְ יִהְיוּ חֲזָקִים בְּתוֹרָה וּתְפִלָּה, מִלִּים שֶׁל צְדָקָה וָחֶסֶד, בָּזֶה מַכְנִיעִים אֶת עֲמָלֵק!

נְסַכֵּם אֶת דְּבָרֵינוּ: יָצָאנוּ מִמִּצְרַיִם, רָאִינוּ קְרִיעַת יַם סוּף, רָאִינוּ יְרִידַת הַמָּן, אֶת כָּל הַחֲסָדִים שֶׁהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא עוֹשֶׂה, וְהִנֵּה אַחַר כָּךְ עֲדַיִן מַגִּיעַ עֲמָלֵק? יֵשׁ בָּזֶה דָּבָר שֶׁמַּגִּיעַ אִישׁ בְּלִיַּעַל, רָשָׁע מֻרְשָׁע בָּזֶה? וְכִי הוּא עֲדַיִן קַיָּם? לָמָּה הוּא לֹא נִמְחָה לְגַמְרֵי מִן הָעוֹלָם?...

מֻכְרָח שֶׁיֵּשׁ בָּזֶה כַּוָּנָה לְחַזֵּק אוֹתָנוּ, לְלַמֵּד אוֹתָנוּ שֶׁאוּלַי עֲדַיִן אֵינֶנּוּ חֲזָקִים מַסְפִּיק בַּהַכָּרָה שֶׁהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא מַנְהִיג כָּל פְּרָט, בִּתְפִלָּה וּבְהוֹדָאָה לְהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא, וַאֲנַחְנוּ צְרִיכִים תָּמִיד לַעֲמֹד עַל הַמִּשְׁמָר!

עַל זֶה פּוֹתַחַת פָּרָשָׁתֵנוּ (שְׁמוֹת יח, א): "**וַיִּשְׁמַע יִתְרוֹ כֹּהֵן מִדְיָן חֹתֵן מֹשֶׁה**" – יִתְרוֹ 'כֹּהֵן מִדְיָן', שֶׁעָבַד אֶת כָּל הָעֲבוֹדָה זָרָה שֶׁבָּעוֹלָם, הוּא מְחַפֵּשׂ וּמְבַקֵּשׁ, וּבֶאֱמֶת לֹא מַסְפִּיק לוֹ... הוּא הָיָה בְּכָל מָקוֹם – בְּהוֹדוּ, פַּקִיסְטָן, סִין, יַפָּן, בְּכָל מְקוֹמוֹת הָעוֹלָם, הוּא עָבַד אֶת כָּל אֵלּוּ הַשִּׁטּוּיוֹת, כִּי הוּא רוֹצֶה וּמְחַפֵּשׂ

[2] כך אומר התוס' יו"ט על המשנה במסכת ר"ה פ"ג מ"ח - מוהרא"ש היה רגיל תמיד להזכיר את זה.

אֶת הָאֱמֶת, וְהִנֵּה הוּא שׁוֹמֵעַ כָּל זֹאת וְתָמֵהַּ מְאֹד: "מָה? יֵשׁ כָּזֶה עַם? יֵשׁ עַם שֶׁהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא עָשָׂה אִתָּם כָּאֵלּוּ נִסִּים וְנִפְלָאוֹת – קָרַע לָהֶם אֶת הַיָּם סוּף וְכוּ', וְהָיְתָה מִלְחֶמֶת עֲמָלֵק, וְעַם יִשְׂרָאֵל עֲדַיִן מַמְשִׁיכִים?"...

עַם יִשְׂרָאֵל הָיוּ חֲזָקִים – "מִלְחֶמֶת עֲמָלֵק? בְּסֵדֶר, אֲנַחְנוּ נִלְחָמִים!"... בִּשְׁבִיל יִתְרוֹ זֶה הָיָה כְּבָר ה'פִּיצוּץ'... יֵשׁ דָּבָר כָּזֶה שֶׁאָדָם יָכוֹל לִזְכּוֹת לְכָל הַנִּלְוִיִּים הָאֵלּוּ וַעֲדַיִן צְרִיכִים לְלַמֵּד אוֹתוֹ אֵיךְ לַעֲמֹד עַל הַמִּשְׁמָר לְקַבֵּל דִּבְרֵי הַצַּדִּיקִים וְלֹא לְהִתְפַּעֵל? עַל זֶה אָמַר: **"עַתָּה יָדַעְתִּי כִּי גָדוֹל ה' מִכָּל הָאֱלֹהִים"** – עַכְשָׁו אֲנִי יוֹדֵעַ שֶׁזּוֹ הָאֱמֶת לַאֲמִתָּהּ!

כִּי אֵצֶל גּוֹי – אֵצֶל מִשֶּׁהוּ מִמָּקוֹם אַחֵר – אֵין דָּבָר כָּזֶה, אֶלָּא יֵשׁ גְּבוּל, הוּא מְקַבֵּל כַּמָּה מַכּוֹת – זֶהוּ... הוּא בּוֹרֵחַ... תּוֹפֵס אֶת הָרַגְלַיִם וּבוֹרֵחַ... אוֹמֵר יִתְרוֹ: עַם יִשְׂרָאֵל עוֹבְרִים כָּאֵלּוּ דְּבָרִים וַעֲדַיִן הֵם חֲזָקִים בֶּאֱמוּנָה? וּבְנוֹסָף הוּא גַּם כֵּן רוֹאֶה "הִנֵּה, זֶה הֶחָתָן שֶׁלִּי... מִי הַצַּדִּיק הַזֶּה שֶׁמְּחַזֵּק אֶת כָּל אֵלּוּ הַנְּפָשׁוֹת – נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, שִׁשִּׁים רִבּוֹא, מִלְיוֹנִים אֲנָשִׁים נָשִׁים וְטַף? מִי זֶה? זֶה הֶחָתָן שֶׁלִּי"... הוּא מַכִּיר וּמֵבִין שֶׁיֵּשׁ צַדִּיק שֶׁהוּא מְגַלֶּה שֶׁיֵּשׁ כָּזֶה כֹּחַ, שֶׁיְּכוֹלִים בֶּאֱמֶת! **יֵשׁ צַדִּיק שֶׁמּוֹסֵר אֶת הַמָּסָר הַקָּדוֹשׁ מֵאֵת הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא, שֶׁכָּךְ הֵם הַחַיִּים! וְאִם תִּהְיוּ חֲזָקִים תִּזְכּוּ לְכָל טוּב, תִּזְכּוּ לְהַגִּיעַ לְקַבֵּל אֶת הַתּוֹרָה! תִּזְכֶּה לְהָבִין שֶׁיֵּשׁ אֶפְשָׁרוּת – כְּמוֹ שֶׁרִבִּינוּ אוֹמֵר שָׁם – לַעֲבֹד אֶת הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא בְּכָל דָּבָר!**

מַה שֶּׁאַתָּה חָשַׁבְתָּ שֶׁצְּרִיכִים לְסַגֵּף וְלִשְׁבֹּר אֶת הַגּוּף, עַכְשָׁו הַצַּדִּיק בָּא וּמְלַמֵּד אוֹתְךָ שֶׁלֹּא כָּכָה!

"מִלְחֶמֶת עֲמָלֵק" זֶה עַל יְדֵי שֶׁאַתָּה יוֹשֵׁב וְאוֹכֵל בַּפְּעוּדָה שֶׁלְּךָ, אֲבָל עִם זֶה אַתָּה עוֹשֶׂה בְּרָכוֹת בְּכַוָּנָה, אַתָּה אוֹכֵל לְשֵׁם שָׁמַיִם, מְבָרֵךְ בִּרְכַּת הַמָּזוֹן בְּשִׂמְחָה, אַתָּה מַנְהִיג אֶת כָּל הַבַּיִת עִם אֱמוּנָה וְשִׂמְחָה, זֶה הַלִּמּוּד שֶׁהַצַּדִּיק מְלַמֵּד!

מִכָּל זֶה יִתְרוֹ כְּבָר מַמָּשׁ הִתְפַּעֵל, וּבְמֵיָּחָד שֶׁהוּא שׁוֹמֵעַ אֶת זֶה מִ'כְּלִי רִאשׁוֹן'... הֲרֵי זֶה הַבַּת שֶׁלּוֹ, אֵלּוּ הַנְּכָדִים שֶׁלּוֹ, הוּא רוֹאֶה שֶׁזּוֹ דֻּגְמָא חַיָּה, שֶׁיֵּשׁ אֶפְשָׁרוּת לְהַחֲזִיק מַעֲמָד בְּכָל מַה שֶּׁעוֹבְרִים!

אוֹמֵר הַפָּסוּק (שְׁמוֹת יח ח): "**וַיְסַפֵּר מֹשֶׁה לְחֹתְנוֹ אֵת כָּל אֲשֶׁר עָשָׂה ה' לְפַרְעֹה וּלְמִצְרַיִם עַל אודת יִשְׂרָאֵל**" – **'אודת'** זֶה לָשׁוֹן שֶׁל **הוֹדָאָה**, תּוֹדָה וְהוֹדָאָה! הֵינוּ שֶׁהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא עָשָׂה אֶת הַכֹּל **"עַל אודת יִשְׂרָאֵל"** – לִשְׁמֹעַ אֶת הַתּוֹדָה וְהוֹדָאָה לְהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא!

**אֵיזוֹ מִדָּה יְקָרָה זוֹ שֶׁל הַכָּרַת הַטּוֹב, לְהוֹדוֹת תָּמִיד לְהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא! אֶת זֶה הַצַּדִּיקִים מְנַסִּים לְהַכְנִיס בָּנוּ: תֵּן תּוֹדָה! רָאִיתָ יְשׁוּעָה אֲפִלּוּ הֲכִי קְטַנָּה, מַמָּשׁ דְּבָרִים קְטַנִּים, "תּוֹדָה, רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, יְיַשֵּׁר כֹּחַ!"... וְזֶה מַרְגִּיל אֶת הָאָדָם שֶׁתָּמִיד יְחַפֵּשׂ עַל עוֹד דְּבָרִים לְהוֹדוֹת! שֶׁזֶּה הַתַּעֲנוּג הֲכִי גָּדוֹל שֶׁיְּכוֹלִים לִגְרֹם לְמַעְלָה – לָתֵת תּוֹדָה: "רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, תּוֹדָה! תּוֹדָה!" וְזֶה מֵבִיא עוֹד נִסִּים וְעוֹד חֲסָדִים וְעוֹד יְשׁוּעוֹת...**

מַמְשִׁיךְ הַפָּסוּק: "**אֵת כָּל הַתְּלָאָה אֲשֶׁר מְצָאָתַם בַּדֶּרֶךְ וַיַּצִּלֵם ה'**" – אֶת כָּל אֵלּוּ הַדְּבָרִים הֲלֹא פְּשׁוּטִים, "**הַתְּלָאָה**" הַיְנוּ הַדְּבָרִים הַקָּשִׁים שֶׁעָבְרוּ עֲלֵיהֶם, כִּלְשׁוֹן הַתַּרְגּוּם: "**עַקְתָּא**", אֵיךְ הֶחֱזִיקוּ מַעֲמָד? 'תְּלָאָה' רָאשֵׁי תֵּבוֹת "תְּ'פִלָּה לְ'מֹשֶׁה **א'**יש **ה'**אֱלֹקִים" (תְּהִלִּים צ, א), שֶׁהֵם זָכוּ לְקַבֵּל אֶת הַלִּמּוּד הַזֶּה מִמֹּשֶׁה רַבֵּנוּ, שֶׁהוּא "**אִישׁ הָאֱלֹקִים**", וְעַל זֶה אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים בְּפָרָשַׁת וְזֹאת הַבְּרָכָה (דְּבָרִים רַבָּה יא, ד), שֶׁשָּׁם מֹשֶׁה רַבֵּנוּ מְכַנֶּה "**אִישׁ הָאֱלֹקִים**", הַיְנוּ שֶׁהוּא מְחַבֵּר אֶת ה"**אִישׁ**" – הַנַּשְׁמִיּוּת, עִם כְּבְיָכוֹל "**אֱלֹקִים**" – שֶׁזֶּה הַחִדּוּשׁ שֶׁל הַצַּדִּיקִים, שֶׁיֵּשׁ דֶּרֶךְ לְחַבֵּר רוּחָנִיּוּת וְגַשְׁמִיּוּת בְּיַחַד!

הַיּוֹם חָנַּגְנוּ אֶת הַהִלּוּלָא הַשְּׁמִינִית שֶׁל מוֹהַרָא"שׁ הַקָּדוֹשׁ זי"ע, וְהַרְבֵּה פְּעָמִים אֲנָשִׁים שׁוֹאֲלִים: אַתָּה יָכוֹל לְהַגִּיד לִי בְּ"מִשְׁפָּט אֶחָד" מַה הָיָה הַחִדּוּשׁ, הַלִּמּוּד, הַדָּבָר הָעִקָּרִי, הַמֶּסֶר, שֶׁמּוֹהַרָא"שׁ הָיָה מְשַׁדֵּר כָּל הַחַיִּים שֶׁלּוֹ?

תְּשׁוּבָה לָזֶה יֶשְׁנָהּ בְּמִשְׁפָּט אֶחָד קָצָר: **אֵיךְ לְחַבֵּר רוּחָנִיּוּת וְגַשְׁמִיּוּת בְּיַחַד!**

וּמוֹהַרָא"שׁ הָיָה תָּמִיד אוֹמֵר שֶׁזֶּה הַפָּסוּק הָרִאשׁוֹן שֶׁל הַתּוֹרָה (בְּרֵאשִׁית א, א): "**בְּרֵאשִׁית בָּרָא אֱלֹקִים אֵת הַשָּׁמַיִם וְאֵת הָאָרֶץ**" – הַבְּרִיאָה נִבְרְאָה כְּדֵי לְחַבֵּר שָׁמַיִם וָאָרֶץ בְּיַחַד!

וּבְמִדְרָשׁ אִיתָא (בְּרֵאשִׁית רַבָּה א, טו), שֶׁבֵּית שַׁמַּאי אוֹמְרִים "שָׁמַיִם נִבְרְאוּ תְּחִלָּה", וּבֵית הַלֵּל אוֹמְרִים "אָרֶץ נִבְרֵאת תְּחִלָּה", וּבָא רַבִּי שִׁמְעוֹן בַּר יוֹחָאי וְאוֹמֵר: "**תָּמֵהַּ אֲנִי הֵיאַךְ נֶחְלְקוּ אַבּוֹת הָעוֹלָם בֵּית שַׁמַּאי וּבֵית הִלֵּל עַל בְּרִית שָׁמַיִם וָאָרֶץ, אֶלָּא שֶׁאֲנִי אוֹמֵר שְׁנֵיהֶם לֹא נִבְרְאוּ אֶלָּא כְּאַלְפֶּם וְכִפּוּיָהּ**" – אוֹמֵר רַבִּי שִׁמְעוֹן: וְכִי יֵשׁ מַחֲלֹקֶת כָּאן? אֲנִי אוֹמֵר שֶׁשְּׁנֵיהֶם נִבְרְאוּ בְּיַחַד, כְּמוֹ סִיר וְהַכִּפּוּי שֶׁלּוֹ...

**רַבִּי שִׁמְעוֹן בַּר יוֹחַאי עָשָׂה שָׁלוֹם בֵּין בֵּית שַׁמַּאי וּבֵית הִלֵּל, גִּלָּה לָנוּ אֵיךְ שֶׁאֶפְשָׁר לִמְצֹא אֱלֹקוּת בְּתוֹךְ כָּל הַגַּשְׁמִיּוּת! עַכְשָׁו אַתָּה אוֹכֵל? אֲבָל**

**אַתָּה מְבָרֵךְ בִּרְכַּת הַמָּזוֹן! אֵיזֶה שֹׂפַע אַתָּה גּוֹרֵם עַכְשָׁו בִּבְרִכַּת הַמָּזוֹן שֶׁלְּךָ, אוֹ בִּבְרָכָה רִאשׁוֹנָה שֶׁבֵּרַכְתָּ! הִנֵּה אַתָּה עוֹשֶׂה מִצְוָה מְסֻיֶּמֶת שֶׁלֹּא כָּל כָּךְ קַל לְךָ, הוֹצֵאתָ כֶּסֶף עַל זֶה, זֶה עָלָה לְךָ כֶּסֶף, קָשֶׁה לְךָ לְהִפָּרֵד מֵהַכֶּסֶף הַזֶּה, אֵיזוֹ נַחַת רוּחַ גָּרַמְתָּ בַּשָּׁמַיִם!**

יֵשׁ אֶפְשָׁרוּת לְקַשֵּׁר כָּל עִנְיְנֵי הָאָרֶץ לַשָּׁמַיִם! לֹא לַחֲשֹׁב: הִנֵּה זוֹ מְנִיעָה, זֶה בִּלְבּוּל, הֱצְרַכְתִּי לְהִתְחַתֵּן, וְעַכְשָׁו יֵשׁ עֹל פַּרְנָסָה, אִשָּׁה וִילָדִים וְכוּ', וְעַכְשָׁו "עֹל רֵיחַיִם עַל צַוָּארוֹ" (יְבָמוֹת סב:), **אֲבָל הָרֵיחַיִם צְרִיךְ לִהְיוֹת רֵיחַיִם קְדוֹשׁוֹת! שֶׁאָדָם מֵבִין שֶׁזֶּה הָרָצוֹן שֶׁל הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא! אֵיךְ מוֹצְאִים אֶת הָרָצוֹן הָעֶלְיוֹן בְּכָל מַה שֶּׁאֲנִי עוֹשֶׂה! לֹא לִבְרֹחַ מִזֶּה וּלְהַגִּיד "לֹא צָרִיךְ אֶת זֶה"...**

יֵשׁ כָּאֵלּוּ שֶׁיּוֹצְאִים מֵהַבַּיִת – בִּפְרָט בְּחֹדֶשׁ אֱלוּל – וּבוֹרְחִים לְמֵרוֹן, הִנֵּה יֵשׁ לוֹ אַחַת מֵעָרֵי מִקְלָט... עוֹזֵב אֶת הָאִשָּׁה וְהַיְלָדִים, הֲרֵי עַכְשָׁו חֹדֶשׁ אֱלוּל... אֲבָל הוּא לֹא מִתְבּוֹנֵן בְּדָבָר עִקָּרִי:

**אָמְנָם הִגַּעְתָּ לְרַבִּי שִׁמְעוֹן, אֲבָל שָׁכַחְתָּ שֶׁרַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר: שָׁמַיִם וָאָרֶץ נִבְרְאוּ בְּיַחַד...**

כָּל הָעִנְיָן הוּא לִמְצֹא אֶת הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא בְּתוֹךְ הַ'שָּׁמַיִם' שֶׁלְּךָ – אַתָּה חוֹשֵׁב שֶׁזֶּה 'שָׁמַיִם', אֲבָל הַצַּדִּיק מַרְאֶה שֶׁזֶּה לֹא כְּמוֹ שֶׁאַתָּה חוֹשֵׁב... אַתָּה חוֹשֵׁב שֶׁאַתָּה 'עָף בַּשָּׁמַיִם' – אֲבָל זֶה לָאו דַּוְקָא... אוֹ מֵאִידָךְ – אֶחָד חוֹשֵׁב שֶׁהוּא בְּתוֹךְ הָאָרֶץ, הוּא מְאֹד מְגַשֵּׁם, וְהַצַּדִּיק מְחַזֵּק אוֹתוֹ, מְדַבֵּר הֵן לְ"דָּרֵי מַעְלָה" וְהֵן לְ"דָּרֵי מַטָּה"...

**אָז אִם קִבַּלְתָּ אֶת זֶה מֵרַבִּי שִׁמְעוֹן, הִגַּעְתָּ לְמֵרוֹן, הִגַּעְתָּ לְרַבִּי שִׁמְעוֹן, וְהוּא הֵרִים אוֹתְךָ – הָיִיתָ צָרִיךְ בֶּאֱמֶת לָדַעַת אֵיךְ לִהְיוֹת 'בָּכוֹי בְּרָצָא וּבָכוֹי בְּשׁוּב'...**

וְזֶה הַלִּמּוּדִים הַקְּדוֹשִׁים שֶׁל רַבֵּנוּ, וְאִם אַתֶּם רוֹצִים לָדַעַת מָה הַמֶּסֶר שֶׁמּוֹהָרָא"ש הִנְחִיל כָּל הַחַיִּים שֶׁלּוֹ – זֶהוּ זֶה!

וּמוֹהָרָא"ש הָיָה דִּגְמָא חַיָּה שֶׁל זֶה; מִי שֶׁהִכִּיר אֶת מוֹהָרָא"ש – דְּהַיְנוּ מֵהַהַתְחָלָה, יוֹדֵעַ שֶׁתָּמִיד הוּא הָרְאָה דֶּרֶךְ אֵיךְ מְקַשְּׁרִים רוּחָנִיּוּת וְגַשְׁמִיּוּת בְּיַחַד! כָּל הַשָּׁנִים מוֹהָרָא"ש דְּאַגְ בְּעַצְמוֹ לְכָל עִנְיְנֵי הַקְּדֻשָּׁה!

יֵשׁ הַחוֹשְׁבִים שֶׁהֵבִיאוּ לְמוֹהָרָא"ש אֶת כָּל הַשֶּׁפַע... **אֲבָל בֶּאֱמֶת, כַּמָּה מוֹהָרָא"ש הִתְיַגֵּעַ עַל כָּל דָּבָר, עַל כָּל סֵפֶר – לְחַדְּפִים וּלְהָפִיץ וּלְקָרֵב נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, מָה עָבַר וְכַמָּה סָבַל, מַחְלֹקֶת וּמְרִיבוֹת מִכָּל הַכִּוּוּנִים,** וְהָרְאָה אֵיךְ

"אֵלֶּה בָּרֶכֶב וְאֵלֶּה בַּסּוּסִים וַאֲנַחְנוּ בְּשֵׁם ה' אֱלֹקֵינוּ נַזְכִּיר" (תְּהִלִּים כ, ח)!

זֶה הַלִּמּוּד שֶׁל קְרִיעַת יַם סוּף, מִלְחֶמֶת עֲמָלֵק, וְתֵכֶף – "**וַיִּשְׁמַע יִתְרוֹ**"...

וּכְשֶׁיִּתְרוֹ הִתְקָרֵב, נַעֲשָׂה אָז קִדּוּשׁ ה' גָּדוֹל מְאֹד, כִּלְשׁוֹן הַזֹּהַר הַקָּדוֹשׁ (יִתְרוֹ סט:) שֶׁמְּצַטֵּט רַבֵּנוּ (לִקּוּטֵי מוֹהַר"ן, חֵלֶק א, סִימָן י): "**כַּד אֲתָא יִתְרוֹ וַאֲמַר: "כִּי עַתָּה יָדַעְתִּי כִּי גָדוֹל ה'" וְכוּ', כְּדֵין אִתְיַקַּר וְאִתְעַלְּיָא שְׁמָא עִלָּאָה**" – הִתְקַדֵּשׁ שְׁמוֹ שֶׁל הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא בְּכָל הָעוֹלָמוֹת! כִּי אָדָם שֶׁהָיָה כְּבָר בְּכָל הָעוֹלָם כֻּלּוֹ – הוֹדוּ, סִין, יַפָּן, כָּל הָעֲבוֹדוֹת זָרוֹת, הוּא הָיָה שָׁם, וְהוּא אוֹמֵר בְּשָׂפָה בְּרוּרָה וּנְעִימָה: "**עַתָּה יָדַעְתִּי כִּי גָדוֹל ה' מִכָּל הָאֱלֹהִים**" – אֲנִי יוֹדֵעַ! אֲנִי אוֹמֵר לָכֶם! תִּשְׁאַל אוֹתִי, אֲנִי אַסְבִּיר לְךָ... בָּזֶה הִתְגַּדֵּל שֵׁם שָׁמַיִם, בְּחִינַת (תְּהִלִּים מח, ב): "**גָּדוֹל ה' וּמְהֻלָּל מְאֹד**", אוֹמֵר רַבֵּנוּ שָׁם שֶׁזֶּה עִנְיָן שֶׁנִּתְקַדֵּשׁ שֵׁם שָׁמַיִם גַּם מִסִּטְרָא אָחֳרָא, זֶה הַקִּדּוּשׁ ה' הַכִּי גָּדוֹל! וּבָזֶה מִתְבַּטְּלוֹת כָּל הַקְּלִפּוֹת, כִּי רוֹאִים שֶׁהִנֵּה הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא נִמְצָא גַּם שָׁם...

רַבֵּנוּ מַזְכִּיר (לִקּוּטֵי מוֹהַר"ן, חֵלֶק א, סִימָן לג) אֶת הַיְרוּשַׁלְמִי (תַּעֲנִית פֶּרֶק א): "**אִם יֹאמַר לְךָ אָדָם הֵיכָן אֱלֹקֶיךָ, תֹּאמַר לוֹ: בִּכְרַךְ גָּדוֹל שֶׁבְּרוֹמִי**" – בְּמָקוֹם שֶׁל עֲבוֹדָה זָרָה, דַּיְקָא שָׁם, כִּבְיָכוֹל, נִמְצָא הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא, דַּיְקָא בְּהַסְתָּרָה גְּדוֹלָה, כְּמוֹ שֶׁמַּסְבִּיר רַבֵּנוּ (לִקּוּטֵי מוֹהַר"ן, חֵלֶק א, סִימָן נו), שֶׁיֵּשׁ הַסְתָּרָה שֶׁבְּתוֹךְ הַהַסְתָּרָה, אֲבָל דַּיְקָא שָׁם – אוֹמֵר רַבֵּנוּ – יֵשׁ תּוֹרָה גְּבוֹהָה מְאֹד, וּמֻכְרָח לִהְיוֹת מַסְתָּר, וְזֹאת מְשׁוּם שֶׁכָּל כָּךְ גְּבוֹהָה הַתּוֹרָה שֶׁשָּׁם – שֶׁזֶּה מֻכְרָח לִהְיוֹת מְכֻסֶּה עִם כָּל מִינֵי קְלִפּוֹת וְכוּ', אֲבָל אָדָם שֶׁזּוֹכֶה לְגַלּוֹת אֶת הַהַסְתָּרָה, שֶׁהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא נִמְצָא שָׁם, וְאֵין שׁוּם מְצִיאוּת בִּלְעָדָיו יִתְבָּרַךְ כְּלָל, וְהוּא יִתְבָּרַךְ מְמַלֵּא כָּל עָלְמִין וְסוֹבֵב כָּל עָלְמִין, אֲזַי הוּא יוֹדֵעַ: **אֵיפֹה הָיִיתָ? הָיִיתִי בְּמָקוֹם הֲכִי נָמוּךְ וְהֲכִי גָּרוּעַ, אֲבָל אֲנִי מֵבִין שֶׁזֶּה הָיָה רַק כְּדֵי שֶׁאֲנִי עַכְשָׁו אַכִּיר וַאֲנִי אֲגַלֶּה שֶׁגַּם שָׁם הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא הָיָה אִתִּי, הוּא הֶחֱיָה אוֹתִי, הוּא הִצִּיל אוֹתִי, הוּא קֵרֵב אוֹתִי אֶל הַצַּדִּיק, הוּא הוֹצִיא אוֹתִי מֵהַבֹּץ הַזֶּה, הַכֹּל כְּדֵי לְהַכִּיר אוֹתוֹ!** וּצְרִיכִים לְהַגִּיד אֶת זֶה בְּפֶה מָלֵא: "**רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, גָּדוֹל ה' מִכָּל הָאֱלֹהִים!**"... זֶה קִדּוּשׁ שֵׁם שָׁמַיִם!

וְזוֹ הַהַקְדָּמָה לְקַבָּלַת הַתּוֹרָה, רַק עִם זֶה נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל יְכוֹלִין לְהָכִין אֶת עַצְמָם! שֶׁיִּשְׁמְעוּ "**אָנֹכִי ה' אֱלֹקֶיךָ אֲשֶׁר הוֹצֵאתִיךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם**" (שְׁמוֹת כ, ב)

– זֶה הָיָה אֲנִי!... כְּמוֹ שֶׁאוֹמֵר הָרַבִּי מֵרוֹפְשִׁיץ זי"ע: "**אָנֹכִי ה' אֱלֹקֶיךָ**" פֵּרוּשׁוֹ "זֶה אֲנִי!" "**אֲשֶׁר הוֹצֵאתִיךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם**" – אָנֹכִי הוּא ה' אֱלֹקֶיךָ! חֲרִי אַתָּה יָדַעְתָּ שֶׁיֶּשְׁנוֹ, אַתָּה רָאִיתָ שֶׁמִּשֶּׁהוּ הוֹצִיא אוֹתְךָ, מִשֶּׁהוּ הֵבִיא אוֹתְךָ לְכָאן, חֲרִי זֶה "**אָנֹכִי** ה' אֱלֹקֶיךָ"... הָאֱלֹקוּת שֶׁיֵּשׁ בְּתוֹכְךָ, הַנְּשָׁמָה שֶׁיֵּשׁ בְּתוֹךְ הַגּוּף שֶׁלְּךָ, זֶה מִי שֶׁהוֹצִיא אוֹתְךָ! **וְיֵשׁ לְךָ אֶת הַכֹּחוֹת עַכְשָׁו לַהֲפֹךְ אֶת כָּל הַצַּעַר וְהַיִּסּוּרִים וְהַסִּבּוּכִים – לַעֲבוֹדַת ה'**! וּלְגַלּוֹת שֶׁ"מַּלְכוּתוֹ **בַּכֹּל מָשָׁלָה**" – שֶׁהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא נִמְצָא בְּכָל מָקוֹם!

זֶה נִקְרָא **לְקַבֵּל אֶת הַתּוֹרָה**, שֶׁאֲנַחְנוּ **שׁוֹמְרִים** אֶת מִצְוֹוֹת הַתּוֹרָה, **וּשְׂמֵחִים** עִם **לְמוּד** הַתּוֹרָה וְקִיּוּם הַתּוֹרָה, זוֹ הַמַּתָּנָה!

וְזֶה הַלִּמּוּד שֶׁל פָּרָשַׁת הַשָּׁבוּעַ, פָּרָשַׁת **יִתְרוֹ**, וּמִתְקָרְבִים לְסוֹף יְמֵי הַשּׁוֹבָבִי"ם, וְעַתָּה מִתְקַיֵּם 'נַפְשִׁי **יְשׁוֹבֵ"ב**' (תְּהִלִּים כג, ג), שֶׁנִּזְכֶּה בֶּאֱמֶת שֶׁיְּבָנְסוּ בָּנוּ הַלִּמּוּדִים שֶׁל הַצַּדִּיקִים, וְיִלְּווּ אוֹתָנוּ **תָּמִיד**! לֹא שֶׁהִתְקָרַבְתִּי וְהִתְלַהַבְתִּי וְהִנֵּה בָּא עֲמָלֵק וְקֵרֵר אֶת הָאַמְבָּטְיָא... הָיִתָה אַמְבָּטְיָא רוֹתַחַת, וְהִנֵּה בָּא אֵיזֶה בֶּן בְּלִיַּעַל, קָפַץ לְתוֹכָהּ, הוּא אָמְנָם נִשְׂרַף, אֲבָל קֵרֵר אַתְּ הָאַמְבָּטְיָא... אָדָם רוֹאֶה דָּבָר כָּזֶה וּמַחְלִיט: **עַכְשָׁו אֲנִי אֶעֱשֶׂה חֹם יוֹתֵר גָּבוֹהַּ! כָּכָה הוּא עָשָׂה? אֲנִי אֶרְאֶה שֶׁיִּהְיֶה כָּזֶה חֹם שֶׁעוֹד בֶּן בְּלִיַּעַל שֶׁיִּנָּסֶה לִקְפֹּץ – לֹא יוּכַל אֲפִלּוּ לְהִתְקָרֵב! הוּא רַק יָבוֹא סְבִיבוֹת הָאַמְבָּטְיָא, וְיִבְרַח מִשָּׁם... הוּא יַרְגִּישׁ כָּזֶה חֹם שֶׁהוּא לֹא מְסֻגָּל לַעֲמֹד בּוֹ...**

זֶה מַה שֶּׁאֲנַחְנוּ לוֹמְדִים מִפָּרָשַׁת השובע – פָּרָשַׁת יִתְרוֹ.

הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא יַעֲזֹר לָנוּ, שֶׁנִּזְכֶּה לְקַבָּלַת הַתּוֹרָה, זוֹ הִזְדַּמְּנוּת לְהַמְשִׁיךְ עַל עַצְמֵנוּ שִׂמְחַת הַתּוֹרָה, קְדֻשַּׁת חַג הַשָּׁבוּעוֹת, נִזְכֶּה לְקַבָּלַת הַתּוֹרָה שֶׁתִּבָּנֵם בָּנוּ וְתִשָּׁאֵר בָּנוּ עַל יְדֵי הַצַּדִּיקִים הַקְּדוֹשִׁים שֶׁמְּלַמְּדִים אֶת הַתּוֹרָה, וְנִזְכֶּה לְחַיִּים טוֹבִים וְשָׁלוֹם בֶּאֱמֶת!

**זכות הדפסת והפצת הגיליון**

לעילוי נשמת האישה הכשרה הצדקת
חינקא חיה באבא בת רבי אברהם דוב ע"ה, ולע"נ הרה"ח ר' בנימין ביניש בן ר' יחזקאל שרגא ז"ל

להצלחת בנימין בן אהרן נ"י וכל משפחתו ולהצלחת ליאור אורי בן אלישבע נ"י וכל משפחתו וכל התורמים והעוסקים במלאכת הקודש שיחיו.

ולרפואתם המהירה של
נתן יחזקאל שרגא בן חינקא חיה באבא נ"י
הילד ישי בן סילקא יעל נ"י
ולרפואת צוריאל בן סגולה סיגלית נ"י
נעמי מרים בת חוה תחי'
סילקא יעל בת אביבה תחי'

ולע"נ ר' שלמה חנוך חרש ז"ל בן ר' ישראל משה, האשה ליאת שרה בת מרדכי ע"ה, ר' יעקב דוד בן אברהם ז"ל, מרת איטה בת הירש, האישה הכשרה מרת חנה בילא בת ברוך ע"ה. ולעילוי נשמת הדסה שולמית בת יצחק מנחם שיבלט"א. לע"נ אליעזר שלמה ז"ל בן בנימין שיבלחט"א. לע"נ אהרן בן שלמה ז"ל. והילד יהונתן ז"ל בן אושרה דינה תחי' ולע"נ מיכל רונית ע"ה בת שרה ויצחק.

ניתן לקבל מידי שבוע במייל את הגליון "אשי ישראל" בכתובת
3070817gm@gmail.com
להצטרפות לרשימה התפוצה

**לתרומת עבור העלון לרפואה הצלחה וכדו' ניתן לפנות לטלפון: 052-7691732**

כנסו לאתר 'ברסלב שלי' breslevsheli.co.il

הודפס 'בדפוס מוהרא"ש'